

GGD

Haaglanden

Gemeente Rijswijk

18 APR. 2017

ORG. ONDERDEEL
REG. KENMERKBEZOEKADRESSEN
Westeinde 128
2512 HE Den HaagVan Bleyswijkstraat 93
2613 RR DelftCroesinckplein 24-26
2722 EA ZoetermeerPOSTADRES
Postbus 16130
2500 BC Den HaagT (088) 355 01 00
info@ggdhaaglanden.nlwww.ggdhaaglanden.nl
IBAN NL17BNGH0285109626

Afdeling: DIRECTIE

Aan de Raad van de gemeente
Rijswijk
Postbus 5305

2280 HH RIJSWIJK

Onderwerp: Jaarrekening GGD Haaglanden 2016

Uw brief van:

Uw kenmerk:

Ons kenmerk: OCW/2017.1465

Aantal bijlagen: 1

Datum: 12 april 2017

Inlichtingen bij: E. Vlagsma

Doorkiesnummer: 070 3539116

Geachte leden van de gemeenteraad,

Bijgaand bieden wij u als Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Haaglanden, conform artikel 34b van de Wet gemeenschappelijke regeling, het voorlopige jaarverslag en de jaarrekening GGD Haaglanden 2016 ter kennisname aan (bijlage 1). Deze voorlopige jaarrekening 2016 (inclusief de goedkeurende controleverklaring van de accountant) wordt toegezonden aan de Rekeningcommissie (artikel 21 GR GGD Haaglanden), zodat zij advies uit kan brengen aan het Algemeen Bestuur over de doelmatigheid van het financiële beheer en beleid. Het advies van de Rekeningcommissie wordt toegevoegd aan de definitieve jaarrekening. De vaststelling van de definitieve jaarrekening 2016 door het Algemeen Bestuur van de GR GGD Haaglanden is voorzien op 6 juli 2017.

Resultaat 2016

In 2016 bedroegen de totale lasten van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Haaglanden € 6.532.901. Daarmee is het met € 199.099 binnen de totale begroting van € 6.732.000 gebleven. Hier tegenover stonden € 6.190.752 aan baten. Het verschil tussen de lasten en de baten is € 342.150 (zie bijlage voor een visuele uitleg).

Er bestaat een regeling voor verrekening. Over een verschil van minder dan 1% van het regionale deel van de gemeenschappelijke regeling vindt geen verrekening plaats (besluit d.d. 8 april 2015). Het bedrag van € 342.150 is hoger dan de door het Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Haaglanden vastgestelde marge voor verrekening. Dit betekent dat de garantieregeling in werking treedt en verrekening van dit verschil plaatsvindt. Het resultaat van € 342.150 wordt verrekend met de deelnemende regiogemeenten.

Ook met deze verrekening van de garantieregeling blijft het resultaat van de Jaarrekening 2016 Gemeenschappelijke Regeling GGD Haaglanden binnen de vastgestelde begroting.

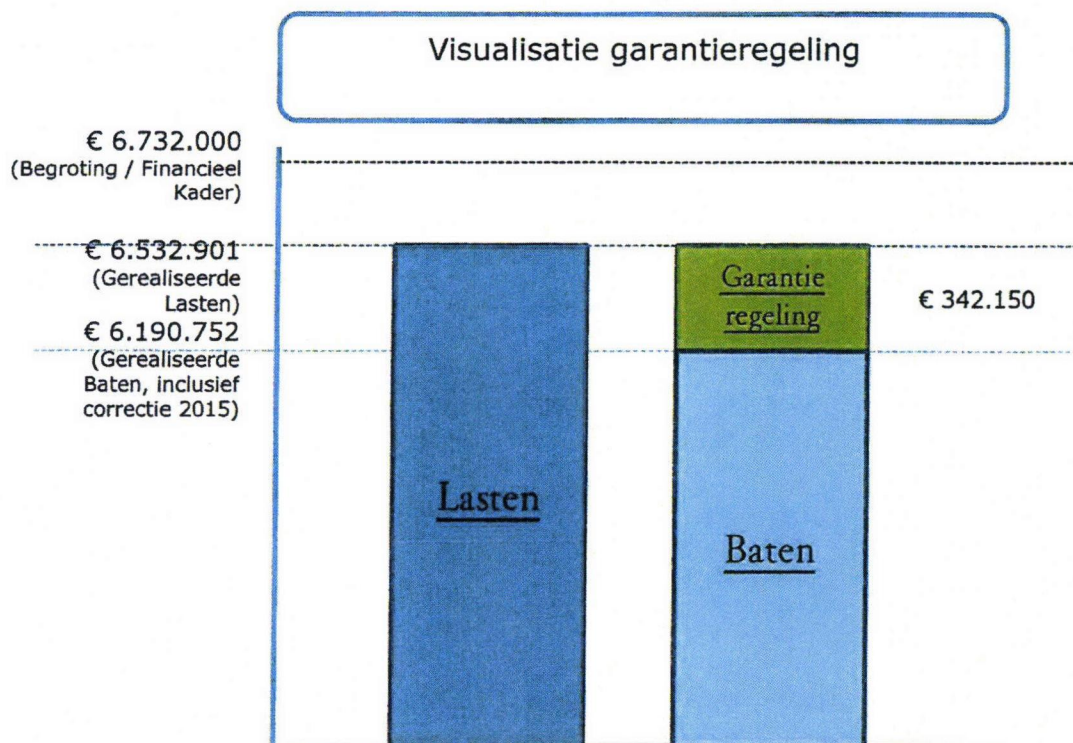
Wij gaan er vanuit u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,
namens het Dagelijks Bestuur van de GR GGD Haaglanden

A.A.H.M. van Dijk
secretaris

R.M. de Prez
voorzitter

Bijlage Jaarrekening GGD Haaglanden 2016

Jaarstukken 2016

**Gemeenschappelijke Regeling
Gemeentelijke Gezondheidsdienst
Haaglanden**

Datum:

**Opgesteld ten behoeve van behandeling in de
vergadering van het Algemeen Bestuur
d.d. 10 april 2017**

CONCEPT

INHOUDSOPGAVE

PAGINA

A. JAARVERSLAG

Voorwoord

1. ALGEMEEN

1.1	Inleiding	5
1.2	Leeswijzer	5
1.3	Korte beschouwing	6
1.4	Uitgangspunten	7

2. PROGRAMMAVERANTWOORDING

2.1	Korte toelichting bij de programmaverantwoording	8
2.2	Financieel kader	8
2.2	Rapportage GR 2016	9
2.4	Rapportage per programma	9

3. PARAGRAFEN

3.1	Bedrijfsvoering	28
3.2	Overige BBV paragrafen	28

B. JAARREKENING

4. PROGRAMMAREKENING

4.1	Grondslagen	29
4.2	Toelichting op de programmarekening	30
4.2.1	Realisatie 2016	31
4.2.2	Lasten	31
4.2.3	Baten	32
4.2.4	Incidentele baten	32
4.2.5	Overige afwijkingen ten opzichte van de begroting groter dan 10%	33
4.2.6	Analyse verdeelsleutels	34
4.2.7	Rapportage Regionaal, Lokaal en Garantie regeling	35

5. BALANS

5.1	Toelichting op de Balans	37
5.2	Risicoparagraaf	38

6. CONTROLEVERKLARING

39

Bijlagen

- Bijlage I	Uitwerking van de goedgekeurde begrotingwijziging 2016 GGD Haaglanden	43
- Bijlage II	Overzicht per product regionale pakket	45
- Bijlage III	Toelichting op overzicht per product regionale pakket	47
- Bijlage IV	Overzicht per product lokale pakket	48
- Bijlage V	Toelichting op overzicht per product lokale pakket	50
- Bijlage VI	Lokale P x Q-taken per gemeente	51
- Bijlage VII	Bijdrage regiogemeenten en derden aan regionale en lokale taken GR GGD Haaglanden	52
- Bijlage VIII	Overzicht per programma oud format	53
- Bijlage IX	Garantieregeling 2014-2017 Overzicht per gemeente	54
- Bijlage X	Verdeelsleutels op activiteitsniveau	56

A. JAARVERSLAG

1 ALGEMEEN

1.1 Inleiding

Voor u liggen de jaarstukken 2016 van de GGD Haaglanden. In deze rapportage informeert het Dagelijks Bestuur het Algemeen Bestuur, conform het Financieel Statuut GGD Haaglanden 2014 artikel 4, over de financiële realisatie van de begroting 2016 aangevuld met inhoudelijke teksten en cijfers.

In een terugblik op 2016 blijkt dat GGD Haaglanden daarbij, naast de uitvoerende taken, in toenemende mate de rol van intermediair vervult, zowel tussen de lokale en regionale zorgsystemen als tussen het lokale openbaar bestuur. Dit vindt u terug in de beleidsadvisering aan gemeenten over integraal werken tussen de diverse diensten. U ziet het ook binnen het platform Perinatale gezondheid, waar enorme winst is geboekt in de samenwerking tussen verloskundigen en gynaecologen. Binnen de eigen organisatie kreeg verbinding in 2016 een extra impuls door het invoeren van gemeenteteams en door het interne verandertraject Focus & Balans, een heroriëntatie op de organisatieinrichting.

In een werkgebied met meer dan één miljoen inwoners en de vestiging van de regeringszetel, het Koninklijk Huis en ambassades, heeft de GGD als zorginstelling haar plek in de samenleving en in het veld van de publieke gezondheid in de regio Haaglanden verder versterkt. Het is een GGD die goed vindbaar is voor inwoners en organisaties, gezien de bijna 170 duizend directe cliëntcontacten in 2016.

1.2 Leeswijzer

De jaarstukken zijn verdeeld in de volgende onderdelen:

Het jaarverslag met programmaverantwoording, opgenomen in deel A, is gebaseerd op het jaarprogramma en begroting 2016, vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur d.d. 10 juli 2015. De begroting van de GR GGD Haaglanden is met ingang van het begrotingsjaar 2016 opgezet als een programmabegroting. De taken van de GGD zijn beschreven in programma's. Een vorm die meer aansluit bij de opzet van de begrotingen binnen de gemeenten.

De jaarrekening, opgenomen in deel B, is gebaseerd op de afspraken die zijn gemaakt in het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur in het najaar van 2014 en bestaat uit een toelichting van realisatie, lasten, baten, afwijkingen groter dan tien procent analyse verdeelsleutels en een balans.

1.3 Korte beschouwing

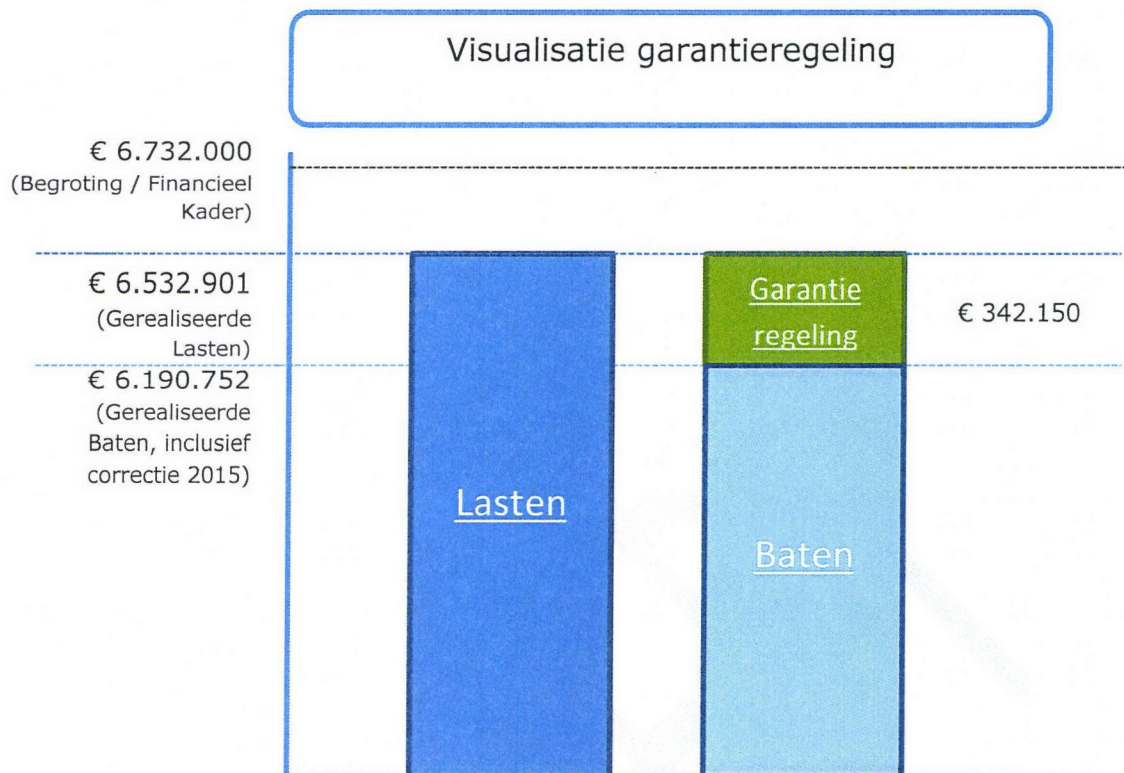
Uit de realisatiecijfers blijkt dat de realisatie van de lasten over 2016, evenals in 2014 en 2015, binnen de begroting blijft. In 2016 is voor het eerst gebruik gemaakt van verdeelsleutels die de lasten van de uitvoeringsorganisatie GGD Haaglanden (onderdeel van de dienst OCW van de gemeente Den Haag) verdelen naar de gemeente Den Haag en naar de acht regio gemeenten. Het doel van de toepassing van de verdeelsleutels is om voor de GR GGD Haaglanden te komen tot een transparantere en reëlere toerekening van lasten voor de dienstverlening door de uitvoeringsorganisatie van GGD Haaglanden.

Conform de door het Algemeen Bestuur vastgestelde verdeelsleutels op activiteiten niveau (inclusief aanpassing TOKIN en technische aanvulling op verdeelsleutels algemene lasten en overhead, d.d. 22-12-2016), zijn de lasten in 2016 toegerekend via verdeelsleutels aan de GR (zie Bijlage IX).

Uit de kort cyclische monitor blijkt dat het grootste deel van de afgesproken productie conform begroting, of zelfs daarboven is gerealiseerd. Ten aanzien van vangnetmeldingen, meldpuntmeldingen en sociaal medische advisering blijft, zoals voorzien, de productie achter bij de begroting, als gevolg van achterblijvende vraag.

Gesteld kan worden dat de algemene lijn die in de jaarrekeningen 2014 en 2015 zichtbaar was, waar de baten voor enkele P*Q producten ten opzichte van de begroting slechts voor een deel zijn gerealiseerd, terwijl de lasten wel zijn gemaakt, in 2016 ook weer terug te zien is. Dit geldt in het bijzonder voor de afwijkingen bij reizigersadvisering en -vaccinatie, vangnet- en meldpuntmeldingen en sociaal medische advisering. Aangezien in 2015 nog geen heldere afspraken waren gemaakt over de verdeling van de algemene lasten GGD Haaglanden tussen Den Haag en de regio, heeft de gemeente Den Haag toen een deel van de algemene lasten voor haar rekening genomen. In 2016 is dit als gevolg van de toepassing van de verdeelsleutels en de daarmee samenhangende verdeling van de algemene lasten niet aan de orde.

Overeenkomstig het besluit van het bestuur d.d. 8 april 2015 wordt alleen een resultaat van meer dan 1% van het regionale en lokale deel van de begroting van de gemeenschappelijke regeling verrekend met de deelnemende gemeenten. Gelet op de omvang van het resultaat is voor 2016 de garantieregeling toegepast en tevens in rekening gebracht. Ondanks verrekening van de garantieregeling blijft de GR binnen de vastgestelde begroting (zie visualisatie garantieregeling.)

1.4 Uitgangspunten

De analyse tussen begroting en realisatie vindt plaats op basis van de in het algemeen bestuur vastgestelde gewijzigde begroting 2016, d.d. 4 juli 2016.

In de overzichten realisatie worden naast de baten en lasten van 2016 ook de cijfers van 2015 gepresenteerd. Vanaf de start per 1-1-2014 van de GR GGD Haaglanden hebben diverse administratief technische ontwikkelingen c.q. veranderingen (bijvoorbeeld; overhead, indeling in programmabegroting, toepassing verdeelsleutels) ervoor gezorgd dat gaandeweg steeds meer reparatieslagen in de begroting moesten worden gemaakt. Deze reparatieslagen zorgen er enerzijds voor dat de cijfers binnen het jaar transparanter en reëler zijn, maar over de verschillende jaren moeilijk vergelijkbaar zijn. In de nieuwe GR-periode kan naar verwachting van deze onvolkomenheid afscheid worden genomen.

2 PROGRAMMAVERANTWOORDING

2.1 KORTE TOELICHTING BIJ DE PROGRAMMAVERANTWOORDING

Het Algemeen Bestuur van GGD Haaglanden stelt voor de negen gemeenten in Haaglanden het regionale takenpakket vast. Dit takenpakket bevat zowel wettelijke- als regionale taken. Deze taken zijn in de begroting 2016 voor de eerste keer beschreven in programma's en gelden voor alle negen gemeenten van de gemeenschappelijke regeling. De verandering in de opzet is een eerste stap op weg naar een begrotings- en verantwoordingswijze die meer aansluit bij de opzet van de begrotingen binnen de gemeenten. Ook biedt de opzet in de vorm van programma's de mogelijkheid de majeure gezondheidsonderwerpen in de regio in de toekomst op een integrale manier op te pakken. Let op: De programma's moeten worden gelezen als een cluster van activiteiten en niet als programma's zoals bedoeld in de BBV regelgeving.

Naast het gezamenlijke regionale pakket kan de GGD Haaglanden voor alle gemeenten in Haaglanden ook taken uitvoeren die vanuit lokaal beleid per individuele gemeente worden vormgegeven. Deze zogenaamde lokale taken vallen niet onder de gemeenschappelijke regeling. De uitvoering van deze taken wordt geregeld in bilaterale overeenkomsten tussen de gemeente Den Haag en iedere gemeente afzonderlijk.

De programmaverantwoording zal voor de eenvoud, echter wel duidelijk aangegeven, zowel de regionale- als lokale taken bevatten.

2.2 FINANCIËEL KADER

De financiële rapportage betreft alleen de bijdrage van de acht regiogemeenten Haaglanden exclusief gemeente Den Haag. Het financiële deel dat betrekking heeft op de gemeente Den Haag is niet opgenomen in deze Jaarrekening van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) GGD Haaglanden, maar staat geadmistreerd in de Haagse gemeente begroting.

Onderstaande tabel toont het financieel kader dat de basis vormt voor de gehele jaarrekening. Het financieel kader is een uitwerking van de goedgekeurde begrotingwijziging 2016 GGD Haaglanden d.d. 4 juli 2016 verdeeld over de diverse programma's. De toelichting op de onderverdeling is gepresenteerd in bijlage I.

Tabel 1 Financieel kader 2016 (x € 1.000 afgerond)

Programma (x € 1.000)	Lasten	Baten (excl. BTW)					Derden	Totaal baten
		Gemeentelijke bijdragen						
		Inwoners	Tijdelijk	Regionaal	Lokaal			
Bestuur en Coördinatie	884	776	95			13	884	
Crisisbeheersing en crisismanagement	130					130	130	
Epidemiologie, Beleidsadvisering en Monitoring	335	335					335	
Gezondheidsbevordering	802	802					802	
Openbare Geestelijke Gezondheidszorg	1.132	189		500	443		1.132	
Infectieziektebestrijding	2.390	1.664				726	2.390	
Medische Milieukunde en Technische Hygiënezorg	430	325	92			13	430	
Toezicht Kinderopvang	629	80		549			629	
	6.732	4.171	187	1.049	443	882	6.732	

2.3 RAPPORTAGE GR 2016

In onderstaande tabel is het jaarrekeningresultaat van alleen de acht regiogemeenten van GGD Haaglanden opgenomen. Het eindresultaat is opgebouwd uit een operationeel resultaat en een aantal incidentele lasten, baten en een correctie.

Tabel 2 Resultaat GR GGD Haaglanden 2016 (x € 1.000)

Programma (x € 1.000)	Resultaat 2016	Begroting 2016	Afwijking t.o.v. begroting 2016	Resultaat 2015
Operationele lasten	6.502	6.732	-231	6.092
Operationele baten	6.151	6.732	-581	6.082
Operationeel resultaat	-351	-	-351	-10
Incidentele lasten	31	-	31	-
Incidentele baten	31	-	31	-
Correctie baten 2015*	8	-	8	-
Eindresultaat	-342	-	-342	-10
Garantieregeling	342	-	342	-
Saldo	0	-	0	-10

* Op aangeven van de accountant zijn voor de jaarrekening van 2015 een tweetal correcties uitgevoerd.

2.4 RAPPORTAGE PER PROGRAMMA

In dit hoofdstuk wordt per programma inzicht gegeven in de mate waarin de doelstellingen zijn gerealiseerd en wat het heeft gekost. Voor een gedetailleerd financieel overzicht 2016 wordt verwezen naar bijlage II t/m V

In de tabellen op de volgende pagina's is een beheersmaatregel opgenomen waarmee de status van de productie is bepaald. De beheersmaatregel is voorzien van een kleur. Deze kleur geeft aan in hoeverre de beheersmaatregel het beoogde productieresultaat heeft bereikt:

→ Status blauw: beheersmaatregel is boven planning/verwachting, de beoogde (begrote) resultaten zijn boven verwachting gerealiseerd.

→ Status groen: beheersmaatregel is volgens planning/verwachting, de beoogde (begrote) resultaten zijn gerealiseerd.

→ Status oranje: beheersmaatregel is beneden planning verlopen, dan wel, heeft geresulteerd in een lager resultaat ten opzichte van dat in het vier jarig kader was voorzien.

→ Status rood: beheersmaatregel heeft of niet het gewenste effect of wijkt af van de begroting of anders dan voorzien. Bij de toelichting op de status geworden vanwege onvoorziene ontwikkelingen.

2.4.1 PROGRAMMA BESTUUR & COÖRDINATIE

Doelstelling: Binnen het programma wil de GGD als een adaptieve en wendbare organisatie kunnen inspelen op bestuurlijke- en maatschappelijke vragen uit de samenleving; dit op een resultaatgerichte en kostenbewuste wijze. Als samenwerkingspartner bevorderen wij de gezondheid, preventie en eigen kracht in het sociaal domein in stad en regio waarbij grote waarde wordt gehecht aan een excellente zorg- en dienstverlener en aan een hoge kwaliteit van uitvoering van wettelijke taken

Wat is bereikt:

Binnen het programma heeft GGD Haaglanden een breed scala aan activiteiten uitgevoerd. Enkele van de activiteiten zijn:

- In februari is 2016 GGD Haaglanden gestart met de evaluatie van de huidige gemeenschappelijke regeling. De eerste resultaten van deze evaluatie zijn in juli 2016 aan het Algemeen Bestuur gepresenteerd. Het rapport van de evaluatiecommissie is in oktober 2016 door het Algemeen Bestuur vastgesteld. Uit het rapport blijkt de tevredenheid van de gemeenten over de taakuitvoering door de GGD. Tegelijkertijd constateert de commissie dat de GR niet voldoet aan de Wet op de gemeenschappelijke regelingen. Het AB heeft een opdracht geformuleerd en in 2017 wordt deze opdracht uitgewerkt. De eventuele nieuwe afspraken worden vastgelegd in de Gemeenschappelijk Regeling.
- In maart 2016 heeft hercertificering voor het HKZ kwaliteitscertificaat plaatsgevonden. Het certificaat is met vlag en wimpel behaald. De auditoren concludeerden dat het kwaliteitssysteem volwassen is geworden en breed gedragen wordt binnen de organisatie.
- In het kader van heroriëntatie op de organisatie is in 2016 het project Focus & Balans (F&B) gestart. Aanleiding tot deze heroriëntatie vormen de veelheid aan interne en externe veranderingen. De organisatie staat voor de uitdaging daar adaptief op te reageren en zoekt oplossingen door middel van een gezamenlijk intern proces. De uitkomst is een organisatiestructuur met kortere lijnen en meer verbinding tussen afdelingen.

Afdeling	Beoogde resultaten 2016	Status	Realisatie 2016
Advies & Coördinatie	- Inzet van 11,36 fte, waarvan voor de regio 5,72 fte en voor Den Haag 5,64 fte Inzet van 2,10 fte ambtelijk secretaris voor diverse commissies, waarvan voor de regio 0,34 fte en voor Den Haag 1,76 fte		Inzet van 10,75 fte, waarvan voor de regio 5,52 fte en voor Den Haag 5,23 fte (bezetting 31-3-2016) Inzet van 2,30 fte ambtelijk secretaris voor diverse commissies, waarvan voor de regio 0,34 fte en voor Den Haag 1,96 fte (bezetting 31-3-2016)

Wat heeft het gekost:

Begroting versus realisatie 2016 (x € 1.000)	Realisatie 2016	Begroting 2016	Afwijking t.o.v. begroting 2016	Realisatie 2015
<u>Advies en Coördinatie</u>				
Operationele lasten	714	884	170	413
Operationele baten	882	884	-2	450
Operationeel resultaat	168	-	168	37
<u>Algemeen/breed GR GGD Haaglanden</u>				
Operationele lasten	386	-	-386	-
Operationele baten	-	-	-	-
Operationeel resultaat	-386	-	-386	-
Totaal Resultaat	-218	-	-218	37

+ = voordelig resultaat - = nadelig resultaat

- Advies en Coördinatie:
 - Operationele lasten: In 2016 zijn medewerkers van de afdeling Advies en Coördinatie breed ingezet, bijvoorbeeld bij WMO Toezicht. De personele lasten zijn toegerekend aan WMO. Daarmee ontstaat een voordelig resultaat op de lasten.
 - Operationele baten:
Geen bijzonderheden
- Algemeen/breed GR GGD Haaglanden:
 - Operationele lasten: Aangezien in 2015 nog geen heldere afspraken waren gemaakt over de verdeling van de algemene lasten GGD Haaglanden tussen Den Haag en de regiogemeenten, heeft de gemeente Den Haag eerder een groot deel van de algemene lasten voor haar rekening genomen. In 2016 is dit wegens de toepassing van de verdeelsleutels en de daarmee samenhangende verdeling van de algemene lasten niet aan de orde en zijn de algemene lasten op een meer reële wijze verdeeld. De algemene lasten zijn gepresenteerd binnen dit programma.
 - Operationele baten:
Geen bijzonderheden

2.4.2 PROGRAMMA CRISISBEHEERSING EN CRISISMANAGEMENT

Doelstelling: Met het GGD Rampenopvangplan (GROP) geeft GGD Haaglanden invulling aan de wettelijke taak van de GGD en de interne crisisorganisatie met bijbehorende taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden. In het GROP wordt waar nodig de relatie beschreven met andere partijen in de hulpverlenersketen.

Wat is bereikt:

Binnen het programma heeft de GGD Haaglanden een breed scala aan activiteiten uitgevoerd. Enkele van de activiteiten zijn:

- De crisiscoördinator is circa dertig keer gealarmeerd. Dit heeft in een aantal gevallen geleid tot een concrete opschaling van het hele GGD-crisisteam. Twee opschalingen betroffen een onwel geworden groep zwimmers (waaronder een groep schoolkinderen) in het Haagse zwembad De Houtzagerij. De overige keren dat de crisiscoördinator gealarmeerd werd, ging dit om advies- en/of ondersteuningsvragen en incidentmeldingen op onder andere kinderdagverblijven en scholen. In het verslagjaar heeft de crisisorganisatie GGD Haaglanden een groot aantal scenario's geoefend.
- In 2016 is gestart met het ontwikkelen van een integraal crisisplan voor GGD Haaglanden.
- Op basis van de ervaringen van de afgelopen jaren, vanuit het landelijk kwaliteitskader GROP/OTO en uit input van de crisisteamleden is het Meerjarenbeleidsplan Opleiden, Trainen en Oefenen van GGD Haaglanden (MOTOH) uitgewerkt.

Wat heeft het gekost:

Begroting versus realisatie 2016 (x € 1.000)	Realisatie 2016	Begroting 2016	Afwijking t.o.v. begroting 2016	Realisatie 2015
Crisisbeheersing en crisismanagement				
Operationele lasten	42	130	88	240
Operationele baten	42	130	-88	209
Operationeel resultaat	-	-	-	-31

+ = voordelig resultaat - = nadelig resultaat

Operationele lasten en baten:

De lasten voor dit programma vielen lager uit dan begroot, omdat incidenteel minder opleidingen voor rampenbestrijding hebben plaatsgevonden.

2.4.3 PROGRAMMA EPIDEMIOLOGIE, BELEIDSADVISING EN MONITORING

Doelstelling: Een adequate weergave van de gezondheidssituatie in combinatie met inzicht in het succes van gezondheidsinterventies en eerder gevoerd gezondheidsbeleid biedt een gemeente de kans weloverwogen beleidskeuzes voor de toekomst te maken.

Wat is bereikt:

Binnen het programma heeft de afdeling Epidemiologie een breed scala aan activiteiten uitgevoerd. In 2016 heeft de afdeling 36 onderzoeksprojecten uitgevoerd. Deze lopen qua omvang uiteen van een momentopname van het aantal soa's tot een uitvoerige enquête onder jongeren. Enkele onderzoeken zijn:

- In de eerste helft van 2016 is voor de negen gemeenten in de regio Haaglanden de Jongerenenquête uitgevoerd en tevens voorzien in een beleidsadvies per gemeente.
- In de tweede helft van 2016 is voor de negen gemeenten in de regio Haaglanden de Gezondheidsenquête Volwassenen en Ouderen uitgevoerd.
- Voor de gemeente Den Haag zijn gegevens over de perinatale gezondheid over de periode 2000-2014 geanalyseerd.
- Het Epidemiologisch Bulletin met onderzoek in de regio Haaglanden, is in maart, juni en september uitgebracht en bevatte o.a. twee artikelen over onderzoek dat vanuit GGD Haaglanden is uitgevoerd: Minderjarige jongeren vanwege alcohol op spoedeisende hulp en grote verschillen in levensverwachting in Haaglanden.

De GGD Haaglanden heeft met alle negen gemeenten relatiebeheergesprekken gevoerd. Belangrijke thema's bij deze gesprekken waren de stand van zaken van de lokale nota volksgezondheid, het vervolg op de gezondheidsmonitor en de kernboodschappen 2015, de wensen rond de sociaal medische advisering en de ontwikkelingen binnen het sociale domein waaronder de mogelijkheden voor samenwerking op dit terrein.

Afdeling	Beoogde resultaten 2016	Status	Realisatie 2016
Epidemiologie	- Inzet van 11,53 fte, waarvan voor de regio 2,31 fte en voor Den Haag 9,22 fte		- Inzet van 13,65 fte, waarvan voor de regio 3,34 fte en voor Den Haag 10,31 fte (bezetting 31-12-2016)

Het verschil tussen het beoogde resultaat en realisatie ontstaat door de toerekening van management en staf aan het programma. Deze toerekening is wel verwerkt in de begroting.

Wat heeft het gekost:

Begroting versus realisatie 2016		Realisatie	Begroting	Afwijking	Realisatie
(x € 1.000)		2016	2016	t.o.v.	2015
Epidemiologie, Beleidsadvising en Monitoring				begroting	
				2016	
Operationele lasten		335	335	-	607
Operationele baten		335	335	-	577
Operationeel resultaat		-	-	-	-30

+ = voordelig resultaat - = nadelig resultaat

Operationele lasten en baten: Geen bijzonderheden: personeel is ingezet conform begroting.

2.4.4 PROGRAMMA GEZONDHEIDSBEVORDERING

Doelstelling: Het proactief adviseren over- en stimuleren van gezond gedrag en een gezonde levensstijl en het streven naar (gelijke kansen op) gezondheidswinst voor zoveel mogelijk mensen.

Wat is bereikt: Binnen het programma heeft de afdeling Gezondheidsbevordering een breed scala aan activiteiten uitgevoerd. Enkele van deze activiteiten zijn:

- Advisering met het oog op integraal gezondheidsbeleid: In enkele gemeenten is proefgedraaid met de aanwezigheid van een GGD-medewerker gedurende een dagdeel per week binnen die gemeenten om zo dichtbij de gemeentelijke agenda te kunnen staan.
- Innoveren door gebruikmaking van ICT en sociale media. Dit loopt uiteen van onlineprojecten op themaniveau tot de samenwerking met de Haagse Hogeschool opleiding ICT & Management.
- Gezondheid bevorderende interventies met als voornaamste thema's; gezond en vitaal ouder worden, gezond gewicht, huiselijk geweld en kindermishandeling, gezondheid op school, opvoedingsondersteuning, genotmiddelen (roken/alcohol/drugs), mondgezondheid en seksualiteit.
- Publiekscampagnes Stoptober en Ik Pas. De campagne Stoptober daagt rokers uit om gedurende de maand oktober niet te roken en is in 2016 voor de derde keer in Nederland georganiseerd. De campagne Ik Pas is een landelijke bewustwordingscampagne om dertig of veertig dagen geen alcohol te drinken.
- Bemannen van het Informatiecentrum GGD Haaglanden, frontoffice voor de eerstelijns afhandeling van informatiedienstverlening. Via het algemeen telefoonnummer kreeg het centrum dit jaar 10.611 calls, wat een stijging is van 23 procent ten opzichte van 2015. Het illustreert de verhoogde vraag naar informatie van uit GGD Haaglanden.
- Gerichte en brede inzet in de negen GGD-gemeenten, bijvoorbeeld;
 - Leidschendam-Voorburg: deelname aan de kerngroep wijkaanpak Prinsenhof/De Heuvel en samen met de JGZ ZHW trekker van de werkgroep Leefstijl/Overgewicht
 - Westland: een tijdelijke aanjagers- en adviesrol en voorzitterschap van de werkgroepen alcoholpreventie en voeding en bewegen.
 - Midden-Delfland: de aanjagers- en adviesrol en het voorzitterschap van de werkgroep alcoholpreventie
 - Zoetermeer: brede advisering op diverse thema's zoals zwangerschappen van jonge Eritrese vrouwen, besteding van GIDS middelen, alcoholpreventie en mantelzorg. Ook is ingezet op het bevorderen van seksuele gezondheid op VO- en MBO-scholen.
 - Pijnacker-Nootdorp: medewerking aan de nota Lokaal gezondheidsbeleid en preventie, advisering bij gebiedsgericht werken in Nootdorp en organisatie van brede bijeenkomsten lokaal gezondheidsbeleid met partners.
 - Delft: participeren - als adviseur en voorzitter - samen met Delft voor Elkaar in de regiegroep Gezond en Wel en gevraagd adviseren bij het wijkoverleg Voorhof/Buitenhof.

- Rijswijk: samen met diverse partners is ingezet op een gezonde leefstijl voor kinderen van 4-12 jaar ter preventie van overgewicht middels Happy Fit! 4-12. Zo zijn drie basisscholen en een VO school verbonden en diverse wijkactiviteiten opgezet en gerelateerd aan Happy Fit vanuit lokaal gezondheidsbeleid voor heel Rijswijk.

Afdeling	Beoogde resultaten 2016	Status	Realisatie 2016
Gezondheidsbevordering	- Inzet van 26,77 fte, waarvan voor de regio 6,20 fte en voor Den Haag 20,57 fte zalen (regio 528 en Den Haag 535)		- Inzet van 25,14 fte, waarvan voor de regio 7,89 fte en voor Den Haag 17,25 fte (bezetting 31-12-2016)

Het verschil tussen het beoogde resultaat en realisatie ontstaat door de toerekening van management en staf aan het programma. Deze toerekening is wel verwerkt in de begroting.

Wat heeft het gekost:

Begroting versus realisatie 2016 (x € 1.000)	Realisatie 2016	Begroting 2016	Afwijking t.o.v. begroting 2016	Realisatie 2015
<u>Gezondheidsbevordering</u>				
Operationele lasten	697	802	105	781
Operationele baten	803	802	1	724
Operationeel resultaat	106	-	106	-57
<u>Gezondheid & Sport Ztm.</u>				
Operationele lasten	5	-	-5	15
Operationele baten	5	-	5	15
Operationeel resultaat	-	-	-	-
<u>Jeugdimpuls RIVM</u>				
Operationele lasten	31	-	-31	27
Operationele baten	31	-	31	27
Operationeel resultaat	-	-	-	-
Totaal Resultaat	106	-	-	-57

+ = voordelig resultaat - = nadelig resultaat

Operationele lasten:

Wegens tijdelijke vacatureruimte binnen de afdeling gezondheidsbevordering ontstaat een voordeel op de personeelslasten.

Operationele baten:

Geen bijzonderheden

2.5.5 PROGRAMMA OPENBARE (GEESTELIJKE) GEZONDHEIDSZORG

Doelstelling:

- Vangnet OGGZ: Kwetsbare burgers die (potentieel) behoren tot de OGGZ-doelgroep toe leiden naar motivatie en zorg.
- Signaleringsoverleg: Samenwerking van betrokken partijen rondom zelfstandige wonende kwetsbare burgers uit de (potentiële) OGGZ-doelgroep gericht op (vroeg) signalering, vastgelopen casussen bespreken en vlottrekken en toe leiden naar zorg en hulpverlening.
- Meldpunt Bezorg: Aan organisaties, instellingen en burgers de mogelijkheid bieden (fysiek, telefonisch en digitaal) voor het doen van meldingen over burgers met (mogelijke) OGGZ-problematiek.
- Sociaal medische advisering: Het adviseren van gemeentelijke diensten m.b.t. de medische mogelijkheden en beperkingen van burger voor toewijzing van beschikbare voorzieningen en/of zorg, of bepaling arbeidsgeschiktheid.
- Forensische geneeskunde: Het uitvoeren van de lijkschouw en afhandelen van euthanasie.

Wat is bereikt:

- Vangnet, Signaleringsoverleg, Meldpunt Bezorgd OGGZ en Dak- en thuislozenopvang:
Binnen de activiteiten van de afdeling Centraal Coördinatiepunt zijn diverse activiteiten uitgevoerd. Enkele van deze activiteiten zijn:
 - Het realiseren van een sluitende aanpak voor kwetsbare burgers.
 - Het verzorgen van regionale activiteiten in het kader van Meldpunt Bezorgd voor de verschillende gemeenten en het dak- en thuislozenloket t.b.v. het gebied waar Den Haag centrumgemeente is.
 - Voor de regiogemeenten van centrumgemeente Den Haag (Leidschendam-Voorburg, Rijswijk, Wassenaar, Zoetermeer) zorgt het CCP voor toetsing en plaatsing van dakloze gezinnen in de opvang alsmede voor monitoren van de verblijfsduur.
 - In 2016 hebben zich 3.426 bezoekers zich met een zorgvraag gemeld aan het Dak- en thuislozenloket in Den Haag. In vergelijking met 2015 was dit een stijging van vier procent (2015 = 3.296).
- Sociaal medische advisering: In 2016 is door de afdeling Sociaal medische advisering in regio Haaglanden totaal 4.970 adviezen gegeven.
- Forensische geneeskunde: In 2016 is door de afdeling Forensische Geneeskunde in regio Haaglanden totaal 1.011 keer een lijkschouw uitgevoerd.

Afdeling	Beoogde resultaten 2016	Status	Realisatie 2016
Forensische geneeskunde	- 1.015 lijkschouwingen (inclusief euthanasie) voor de hele regio Haaglanden, waarvan regio 350 en Den Haag 665 - 25 verklaringen voor uitstel begraven/cremeren (excl. Den Haag) - 10 meldingen overleden minderjarigen (excl. Den Haag) - 50 adviezen (excl. Den Haag)		- 1.101 lijkschouwingen (incl. euthanasie) voor de hele regio Haaglanden, waarvan regio 452 en Den Haag 649 - 10 verklaringen voor uitstel begraven/cremeren (excl. Den Haag) - 3 meldingen overleden minderjarigen (excl. Den Haag) - 63 adviezen (excl. Den Haag)
OGGZ: - vangnetmeldingen	Totaal 800 meldingen. Verdeling: - 189 in Delft - 156 in L'dam-Voorburg - 7 in Midden-Delfland - 23 in Pijnacker-Nootdorp - 102 in Rijswijk - 36 in Wassenaar - 71 in Westland - 216 in Zoetermeer		Totaal 344 vangnetmeldingen. Verdeling: - 50 in Delft - 61 in L'dam-Voorburg - 1 in Midden-Delfland - 2 in Pijnacker-Nootdorp - 89 in Rijswijk - 18 in Wassenaar - 3 in Westland - 120 in Zoetermeer
- signaleringsoverleggen	Totaal 32 signaleringsoverleggen. Verdeling: - 4 in Delft - 4 in Leidschendam-Voorburg - 4 in Midden-Delfland - 4 in Pijnacker-Nootdorp - 4 in Rijswijk - 4 in Wassenaar - 4 in Westland - 4 in Zoetermeer		Totaal 12 signaleringsoverleggen. Verdeling: - 0 in Delft - 2 in Leidschendam-Voorburg - 0 in Midden-Delfland - 0 in Pijnacker-Nootdorp - 4 in Rijswijk - 4 in Wassenaar - 0 in Westland - 2 in Zoetermeer
OGGZ: meldpuntmeldingen	Totaal 800 OGGZ-meldingen. Verdeling: - 200 in Leidschendam-Voorburg - 200 in Rijswijk - 50 in Wassenaar - 350 in Zoetermeer		Totaal 231 OGGZ-meldingen. Verdeling: - 0 in Delft - 51 in Leidschendam-Voorburg - 0 in Midden-Delfland - 0 in Pijnacker-Nootdorp - 37 in Rijswijk - 12 in Wassenaar - 2 in Westland - 129 in Zoetermeer

Afdeling	Beoogde resultaten 2016	Status	Realisatie 2016
Sociaal Medische Advisering	Onderzoeken en adviezen t.b.v. sociaal medische verklaringen. Totaal begroot: 5.555 (regio 2.025 en Den Haag 3.530) - 2.075 adviezen arbeidsgeschiktheid (regio 725 en Den Haag 1.350) - 200 adviezen bijzondere bijstand (regio 150 en Den Haag 50) - 1.945 adviezen gehandicapten-parkeerkaart (regio 825 en Den Haag 1.120) - 280 adviezen leerlingenvervoer (regio 0 en Den Haag 270) - 685 adviezen huisvestingsurgentie (regio 165 en Den Haag 520) - 295 adviezen indicatie kinderopvang/sociaal medische advisering (regio 75 en Den Haag 220) - 75 adviezen inburgering (regio)		Totaal realisatie: 4.970 (regio 1.149 en Den Haag 3.555 en EXTERNEN 265) - 1.994 adviezen arbeidsgeschiktheid (regio 486 en Den Haag 1243 en externen 265) - 44 adviezen bijzondere bijstand (regio 36 en Den Haag 8) - 1.288 adviezen gehandicapten-parkeerkaart (regio 497 en Den Haag 791) - 319 adviezen leerlingenvervoer (regio 5 en Den Haag 314) - 1.024.... adviezen huisvestingsurgentie (regio 71 en Den Haag 953...) - 301 adviezen indicatie kinderopvang/sociaal medische advisering (regio 54 en Den Haag 247) - 0 adviezen inburgering (regio)

Wat heeft het gekost:

Begroting versus realisatie 2016 (x € 1.000)	Realisatie 2016	Begroting 2016	Afwijking t.o.v. begroting 2016	Realisatie 2015
Forensische geneeskunde				
Operationele lasten	141	146	-5	136
Operationele baten	158	146	12	181
Correctie baten 2015	20	-	20	-
Operationeel resultaat	37	-	37	45
OGGZ - Vangnetmeldingen				
Operationele lasten	378	423	-45	400
Operationele baten	182	423	-240	137
Operationeel resultaat	-196	-	-196	-263
Sociaal medische advisering				
Operationele lasten	444	434	10	424
Operationele baten	263	434	-172	344
Correctie baten 2015	-11	-	-11	-
Operationeel resultaat	-193	-	-193	-80
OGGZ - meldpuntmeldingen				
Operationele lasten	100	129	-29	42
Operationele baten	65	129	-64	33
Operationeel resultaat	-35	-	-35	-9
Totaal Resultaat	-387	-	-387	-307

+ = voordelig resultaat - = nadelig resultaat

o Forensische Geneeskunde:

- Operationele lasten: De personele bezetting was vrijwel conform begroting. Door het efficiënt inzetten van artsen kon met de begrote personele bezetting meer schouwen worden uitgevoerd dan begroot.
- Operationele baten: Wegens een hoger aantal lijkschouwen en een correctie van de baten uit 2015 ontstaat een voordeel op de baten.

o OGGZ – Dak en Thuislozenloket

De lasten van het Dak- en thuislozenloket zijn in de Haagse jaarrekening geadministreerd.

o OGGZ - Vangnetmeldingen:

- Operationele lasten: Het aantal vangnetmeldingen dat is binnengekomen is lager dan begroot. De complexiteit van de meldingen neemt echter toe, waardoor meer tijd nodig is. Daardoor dalen de personele lasten niet evenredig met de afgenomen productie en dus baten.
- Operationele baten: In 2016 zijn 344 vangnetmeldingen binnengekomen, terwijl er 800 waren begroot. Nadere analyse leert dat deze daling een trend in de regio is geweest, die niet is meegenomen in de GR 2014, (2012: 933 meldingen, 2013: 628 meldingen, 2014: 349 meldingen, 2015: 309 meldingen), waardoor sprake is van minder baten.

o Sociaal medische advisering:

- Operationele lasten: Het aantal aanvragen voor Sociaal Medische Adviezen is in 2016, zoals reeds voorzien, lager dan begroot. Ondanks de lagere productie, zijn de lasten niet evenredig lager uitgevallen. De beschikbare productiecapaciteit is deels ingezet om aan de Haagse vraag te kunnen voldoen. Deze beweging wordt zichtbaar door de analyse van de verdeelsleutels. Op basis van de analyse is een correctie op de lasten toegepast voor SMA (zie ook paragraaf 4.2.6).
- Operationele baten: In 2016 zijn 1.193 aanvragen voor Sociaal Medische Adviezen gerealiseerd, terwijl er 2.025 zijn begroot. Nadere analyse leert dat dit een trend blijkt te zijn, die niet is meegenomen in de GR 2014, (2012: 1.058 aanvragen, 2013: 927 aanvragen, 2014: 1.343 aanvragen, 2015: 1.593 aanvragen), waardoor sprake is van structureel minder baten.

○ Meldpunt Bezorgd:

- Operationele lasten: Hoewel het aantal meldpuntmeldingen dat is binnengekomen lager is dan begroot zijn de, vooral cliënmanagers nog wel in dienst en voeren andere werkzaamheden uit (alternatieve inzet van een cliënmanagers in Leidschendam – Voorburg en Wassenaar). Bovenstaande leidt er toe dat de personele lasten niet evenredig dalen met de afgenomen productie.
- Operationele baten: In 2016 zijn 231 meldpuntmeldingen binnengekomen, terwijl er 800 waren begroot. Nadere analyse leert dat deze daling een trend in de regio is geweest (2014: 484 meldingen, 2015: 257 meldingen), waardoor sprake is van minder baten.

2.4.6 PROGRAMMA INFECTIEZIEKTEBESTRIJDING

Doelstelling:

- Algemene Infectieziektebestrijding: Het voorkomen van introductie en (verdere) verspreiding van infectieziekten en waar nodig bestrijden van infectieziekten.
- Seksuele gezondheidszorg: Vroegtijdig opsporing en behandeling van soa's, tevens middels preventie activiteiten soa's en hiv bestrijden bij personen uit bepaalde doelgroepen en adviseren rond seksualiteit.
- Reizigersadvies en -vaccinatiecentrum: Het beschermen van individuele reizigers tegen infectieziekten en andere gezondheidsrisico's en het voorkomen van de introductie van importziekten.
- Tuberculosebestrijding: Het voorkomen van introductie en (verdere) verspreiding van tuberculose door vroegtijdige opsporing en behandeling van tuberculose en tuberculose-infecties, surveillance van de verspreiding van tuberculose en beleid op dit terrein ontwikkelen en waar nodig de bestrijding van tuberculose coördineren.

Wat is bereikt:

- Algemene Infectieziektebestrijding: In 2016 kreeg GGD Haaglanden in totaal 760 melding plichtige ziektemeldingen en 255 meldingen van instellingen op grond van artikel 261 van de WPG. Deze instellingen behoren tot instellingen waar 'kwetsbare' groepen zoals kinderen, ouderen of zieken verblijven.

GGD Haaglanden heeft verloskundigen, huisartsen en gynaecologische maatschappen geadviseerd over de mogelijkheid voor kinkhoestvaccinaties van zwangere vrouwen. Zorginstellingen kregen de jaarlijkse brief over de meldplicht bij uitbraken van maag-darm-aandoeningen, luchtweginfecties en scabiës en over maatregelen rondom uitbraken. De afdeling organiseerde diverse nascholingstrajecten voor huisartsen over hepatitis en infectieziekten in de brede zin en gaf voorlichting aan medewerkers van Vluchtelingenwerk over infectieziekten en TBC.

- Seksuele gezondheidszorg: In 2016 bedroeg het totaal aantal consulten van het Regionaal Soa-centrum Den Haag 11.102.

Binnen het Regionaal SOA-centrum Den Haag, de Jongeren Informatie Punten (JIP) in Den Haag en Zoetermeer en SPOT 46 (centrum voor seksuele dienstverlening) zijn in 2016 4.430 gecombineerde SOA-/Sense consulten uitgevoerd.

In het kader van preventie gaf het SOA-centrum in 2016 voorlichting op scholen en zijn extra klantenacties in prostitutiestraten gehouden. Bezoekers van sekswerkers kregen informatie, voorlichting en een soa-test aangeboden. Evenals op de Wereld Aids dag, wordt bij deze acties de gezondheidsbus ingezet. Naast inloopsprekuren voor vrouwelijke sekswerkers, is in 2016 ook gestart met inloopsprekuren voor mannelijke sekswerkers.

- Reizigersadvies en -vaccinatiecentrum: De afdeling kende in 2016 een sterke groei. Het aantal consulten steeg met 8,7% ten opzichte van 2015 naar 20.096 consulten in 2016. Het feit dat na de crisisjaren mensen weer meer gaan reizen is terug te zien in de consult aantallen. Het aantal verstrekte vaccins in 2016 bedroeg 27.211 Dit is een afname van 0,8% ten opzichte van 2015 en is het gevolg van de langdurige werking van vaccins.
- Tuberculosebestrijding: In 2016 zijn de ambities van de reorganisatie uit 2015 verder doorgevoerd. Dat betekende onder andere dat een aantal medewerkers moest worden herplaatst of niet langer in dienst kon blijven. Desondanks heeft de afdeling de beoogde taken kunnen uitvoeren, terwijl er in 2016 zelfs sprake was van een lichte toename van het aantal TBC-patiënten (108 in 2016, 105 in 2015).

Afdeling	Beoogde resultaten 2016	Status	Realisatie 2016
Algemene infectieziektebestrijding	825 meldingsplichtige meldingen voor de hele regio Haaglanden		652 meldingsplichtige meldingen voor de hele regio Haaglanden, waarvan regio 329 en Den Haag 323
Reizigersadvies en vaccinatie	18.000 consulten voor de hele regio Haaglanden, waarvan regio 9.000 en Den Haag 9.000		20.096 consulten voor de hele regio Haaglanden, waarvan regio 6.089 en Den Haag 14.007
Tuberculose bestrijding	- 90 TBC patiënten onderzoeken voor de hele regio Haaglanden - 7.500 longfoto's in de hele regio Haaglanden	 	- 105 TBC patiënten onderzoeken in de hele regio Haaglanden - 6.832 longfoto's in de hele regio Haaglanden

Wat heeft het gekost:

Begroting versus realisatie 2016 (x € 1.000)	Realisatie 2016	Begroting 2016	Afwijking t.o.v. begroting 2016	Realisatie 2015
Algemene infectieziektebestrijding				
Operationele lasten	799	972	-173	917
Operationele baten	899	972	-73	989
Operationeel resultaat	100	-	100	72
Reizigersadvies en vaccinatie				
Operationele lasten	694	707	-13	540
Operationele baten	625	707	-82	530
Operationeel resultaat	-69	-	-69	-10
Tuberculosebestrijding				
Operationele lasten	714	711	3	380
Operationele baten	838	711	127	756
Operationeel resultaat	124	-	124	376
Totaal Resultaat	155	-	155	438

+ = voordelig resultaat - = nadelig resultaat

- Algemene Infectieziektebestrijding (AIB):
 - Operationele lasten: De afdeling AIB heeft dit jaar minder lasten dan begroot wegens tijdelijke vacatureruimte, inzet van personeel binnen de afdeling RAVC en met het moeilijk kunnen aantrekken van gespecialiseerde medewerkers.
 - Operationele baten: De baten zijn, hoewel lager dan begroot, hoger dan de gemaakte lasten. Deze situatie ontstaat door een incidentele extra boeking van verzekerde zorg baten uit 2015.
- Reizigersadvisering en –vaccinatiecentrum (RAVC):
 - Operationele baten: Het product wordt op drie locaties binnen de regio Haaglanden aangeboden. Binnen die locaties is sinds de start van de nieuwe GGD (1-1-2014) een verschuiving naar meer consulten op de locatie Den Haag. De cliënten houden geen rekening met de gemeentelijke grenzen, kiezen voor de voor hen gemakkelijkste optie en maken gebruik van een GGD met een regionaal karakter. De baten van de regio blijven derhalve achter bij de begroting. Wegens de toepassing van de verdeelsleutel RAVC op de lasten gemaakt voor de activiteit, heeft er in tegenstelling tot vorig jaar geen extra correctie plaats gevonden op de lasten.
- Tuberculosebestrijding:
 - Operationele lasten: Het doorvoeren van de reorganisatie betekende onder andere dat een aantal medewerkers moest worden herplaatst of niet langer in dienst kon blijven. Dit leidde tot frictiekosten, waardoor de personele uitgaven in 2016 hoger waren dan begroot. Daarnaast heeft de afdeling investeringen moeten doen wegens de ontwikkeling van een nieuw landelijk automatiseringssysteem, iTBC. De, wegens de REC-vorming, vrijgevallen middelen zorgen voor dekking van bovenstaande lasten.
 - Operationele baten: De baten zijn incidenteel hoger dan begroot wegens een extra boeking van verzekerde zorg baten uit 2015.

2.4.7 PROGRAMMA MEDISCH MILIEUKUNDIGE ZORG EN TECHNISCHE HYGIËNEZORG (THZ)

Doelstelling:

- Medische milieukundige zorg: Het beschermen en bevorderen van de volksgezondheid in relatie tot milieufactoren, binnen en buitenhuis zoals o.a. luchtkwaliteit, geluid, binnenmilieu, water, groen en bodem.
- Technische hygiënezorg: Het beschermen van de gezondheid van de burger door een veilige en hygiënische omgeving te bevorderen van instellingen en voorzieningen.

Wat is bereikt:

- Medische milieukundige zorg: GGD Haaglanden registreerde in 2016 bijna 450 MMK-meldingen. De meldingen gingen over onder andere vocht en schimmel, koolmonoxide, ongedierte, asbest, stank of geluidsoverlast. De meeste meldingen van burgers (circa 80%) gingen over het binnenmilieu in hun woning en in scholen. Omdat in veel gevallen de kwaliteit van de woning te wensen overlaat is in 2016 de aandacht van de afdeling in toenemende mate verschoven van behandeling van individuele meldingen naar het maken van afspraken met woningbouwcorporaties. In dat kader is onder andere geadviseerd over de Woonvisies van de gemeenten Den Haag en Delft.
- Technische hygiënezorg: In totaal zijn in 2016:
 - 40 legionella adviezen verstrekt.
 - 59 inspecties uitgevoerd voor het verlenen van een vergunning in het kader van het warenwetbesluit Tatoeëren en Piercen
 - Alle seksinrichtingen in Den Haag (79) en de regio (2) door de medewerkers een of meerdere malen bezocht.
 - 64 adviezen bij evenementen gegeven.

Afdeling	Beoogde resultaten 2016	Status	Realisatie 2016
Medische milieukunde (MMK) - voorlichting en behandeling vragen/klachten burgers - signalering en beleidsadvisering	- 450 meldingen van medisch milieukundige problemen voor de hele regio Haaglanden, waarvan regio 150 en Den Haag 300		- 417 meldingen van medisch milieukundige problemen voor hele regio Haaglanden, waarvan regio 130, Den Haag 287, buiten regio 0 en onbekend 0 - 99 uitgebrachte beleidsadviezen (regio 25 en Den Haag 74)
Technische hygiënezorg	- 50 inspecties tattoo- en piercingshops (regio 17, Den Haag 33) - 81 inspecties seksinrichtingen (regio 3 en Den Haag 78) - 60 adviezen bij evenementen voor de hele regio Haaglanden (regio 0 en Den Haag 60) - 25 adviezen over legionella voor de hele regio Haaglanden (regio 0 en Den Haag 25)	 	- 59 inspecties tattoo- en piercingshops (regio 33, Den Haag 26) - 81 inspecties seksinrichtingen (regio 2 en Den Haag 79) - 64 adviezen bij evenementen voor de hele regio Haaglanden (regio 20 en Den Haag 44) - 40 adviezen over legionella voor de hele regio Haaglanden (regio 19 en Den Haag 21)

Wat heeft het gekost:

Begroting versus realisatie 2016 (x € 1.000)	Realisatie 2016	Begroting 2016	Afwijking t.o.v. begroting 2016	Realisatie 2015
Medische Milieukunde en Technische Hygiënezorg				
Operationele lasten	441	430	-11	432
Operationele baten	431	430	1	429
Operationeel resultaat	-10	-	-10	-3

+ = voordelig resultaat - = nadelig resultaat

Operationele lasten:

Om de afgesproken en extra (o.a. adviezen evenementen en adviezen legionella) activiteiten uit te kunnen voeren is behoedzaam omgegaan met de beschikbare middelen en daardoor is de overschrijding van de personele lasten beperkt gebleven.

2.4.8 PROGRAMMA TOEZICHT KINDEROPVANG

Doelstelling: Het zorgen voor kwalitatief goede, gezonde en veilige Kinderopvang in het werkgebied van de GGD Haaglanden. De afdeling Toezicht op de Kinderopvang voorziet hierin door het uitvoeren van geplande- en ongeplande inspecties bij alle geregistreerde kinderopvanglocaties, gastouder bureaus en gastouders. Ook nieuwe initiatieven in de kinderopvang worden geïnspecteerd en moeten voldoende worden bevonden om te worden geregistreerd als kinderopvanglocatie.

Wat is bereikt:

In totaal zijn in 2016 2.128 inspecties uitgevoerd. In 2015 waren dit er 2.026. Met het toezicht draagt de GGD eraan bij dat alle betrokken gemeenten in Haaglanden hun de wettelijke taken kunnen nakomen en daarmee ook in 2016 de A-status kunnen behouden. De bevindingen in 2016 laten zien dat de kwaliteit goed op orde is. De afdeling TOKIN constateert dat door consequent te inspecteren in combinatie met adequate handhaving de gemiddelde kwaliteit toeneemt.

Afdeling	Beoogde resultaten 2016	Status	Realisatie 2016
Toeziht op de kinderopvang	- 1.063 jaarlijkse onderzoeken, dit zijn de inspecties kinderdagverblijven, buitenschoolse opvangen, gastouderbureaus en peuterspeelzalen (regio 528 en Den Haag 535) - 74 onderzoeken voor registratie, dit zijn de nieuwe inspecties kdv/bsso/gob/psz (regio 74)	 	jaarlijkse onderzoeken: 1037 totaal - 528 in DH - 101 in Delft - 69 in Leidschendam-Voorburg - 23 in Midden-Delfland - 42 in Pijnacker-Nootdorp - 54 in Rijswijk - 24 in Wassenaar - 83 in Westland - 113 in Zoetermeer aantal nieuwe locaties: 61 totaal - 27 in DH - 2 in Delft - 5 in Leidschendam-Voorburg - 1 in Midden-Delfland - 5 in Pijnacker-Nootdorp - 4 in Rijswijk - 2 in Wassenaar - 5 in Westland - 10 in Zoetermeer

Afdeling	Beoogde resultaten 2016	Status	Realisatie 2016
Toezicht op de kinderopvang	- 425 inspecties gastouders (regio 325 en Den Haag 100) - 159 nadere onderzoeken (regio 159)	 	jaarlijkse inspecties gastouders (incl. nieuwe gastouders) : 654 totaal - 311 in DH - 41 in Delft - 71 in Leidschendam-Voorburg - 8 in Midden-Delfland - 39 in Pijnacker-Nootdorp - 22 in Rijswijk - 28 in Wassenaar - 65 in Westland - 69 in Zoetermeer naderonderzoeken / incidentele onderzoeken: 375 totaal - 208 in DH - 39 in Delft - 18 in Leidschendam-Voorburg - 5 in Midden-Delfland - 20 in Pijnacker-Nootdorp - 21 in Rijswijk - 6 in Wassenaar - 19 in Westland - 39 in Zoetermeer

Wat heeft het gekost:

Begroting versus realisatie 2016	Realisatie 2016	Begroting 2016	Afwijking t.o.v. begroting 2016	Realisatie 2015
(x € 1.000)				
<u>Toezicht Kinderopvang</u>				
Operationele lasten	610	629	19	739
Operationele baten	621	629	-8	682
Operationeel resultaat	11	-	11	-57

+ = voordelig resultaat - = nadelig resultaat

Operationele lasten:

Door een tijdelijke vacatureruimte ontstaat een voordelig resultaat ten opzichte van de begroting.

Operationele baten:

Wegens een lager dan afgesproken aantal inspecties in de regiogemeenten is er minder gefactureerd dan begroot.

3 PARAGRAFEN

3.1 Bedrijfsvoering

Per 1 januari 2014 zijn de voormalige GGD Zuid-Holland West en de GGD Den Haag samen opgegaan in de GGD Haaglanden waarbij de uitvoeringsorganisatie van de GGD is ondergebracht bij de gemeente Den Haag (Dienst OCW). Hiertoe heeft de gemeente Den Haag het personeel van de voormalige GGD Zuid-Holland West overgenomen. Voor de bedrijfsvoering zijn de afspraken die voor de gemeente Den Haag gelden leidend. Voor de financiële transacties wordt gebruik gemaakt van het financiële systeem van de gemeente Den Haag.

Bij de verwerking van gegevens maakt de GR gebruik van geautomatiseerde systemen zoals Oracle EBS voor de financiële administratie, personeel en inkoop. Naast het financiële systeem gebruikt de GR voor de operationele processen onder meer Orion(Globe) voor reizigersvaccinaties en sociaal medische adviezen, Formatis voor de forensische onderzoeken en GIR voor de Kinderopvang. Met uitzondering van Gir maken de door de GR gebruikte systemen onderdeel uit van het gemeentelijke Information Security Management System van de gemeente Den Haag. In dit systeem zijn de beveiligingsmaatregelen ingeregeld op basis van de Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten (BIG).

Bij de toerekening van overhead wordt de systematiek van de gemeente Den Haag, dienst OCW gehanteerd, door een vast bedrag per FTE toe te rekenen aan de producten.

Voor het inkoopproces worden de regels van de gemeente Den Haag gevolgd.

Naar aanleiding van bestuurlijke besluitvorming zijn de verdeelsleutels, die de relevante lasten en baten gemaakt door de uitvoeringsorganisatie van GGD Haaglanden (onderdeel van de dienst OCW van de gemeente Den Haag) verdelen naar de gemeente Den Haag en naar de acht overige gemeenten aan de orde

3.2 Overige BBV paragrafen

Overige Besluit Begroting en Verantwoording voor provincies en gemeenten (BBV) paragrafen zoals weerstandsvermogen, onderhoud kapitaalgoederen en financiering zijn niet van toepassing omdat het risico bij de gemeente Den Haag ligt en er in die zin geen financiële buffer (eigen vermogen) voor de GR in stand wordt gehouden, er geen sprake is van kapitaalgoederen en het financieringsinstrument door de gemeente Den Haag wordt uitgevoerd. Bovendien geldt in z'n algemeenheid bij een GR dat verliezen worden verrekend met de deelnemende gemeenten. Resultaten op de bedrijfsvoering zijn voor rekening van de gemeente Den Haag.

B. JAARREKENING 2016

De jaarrekening bestaat uit de programmarekening met toelichting (hoofdstuk 4) en de Balans met toelichting (hoofdstuk 5).

4. PROGRAMMAREKENING

Tabel 3 Begroting versus realisatie 2016 (x € 1.000, afgerond op duizendtallen)

Programma (x € 1.000)	Realisatie 2016			Begroting 2016			Afwijking t.o.v. begroting 2016			Realisatie 2015		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Bestuur en Coördinatie	1.100	882	-218	884	884	-	-216	-2	-218	413	450	37
Crisisbeheersing en crisismanagement	42	42	-	130	130	-	88	-88	-	240	209	-31
Epidemiologie, Beleidsadvisering en Monitoring	335	335	-	335	335	-	-	-	-	607	577	-30
Gezondheidsbevordering	734	840	106	802	802	-	68	38	106	823	766	-57
Openbare Geestelijke Gezondheidszorg	1.064	677	-387	1.132	1.132	-	68	-455	-387	1.001	694	-307
Infectieziektebestrijding	2.207	2.362	155	2.390	2.390	-	183	-28	155	1.837	2.275	438
Medische Milieukunde en Technische Hygiënezorg	441	431	-10	430	430	-	-11	1	-10	432	429	-3
Toezicht Kinderopvang	610	621	11	629	629	-	19	-8	11	739	682	-57
Totaal	6.533	6.191	-342	6.732	6.732	-	199	-541	-342	6.092	6.082	-10
In werkingtreding garantieregeling	-	342	342	-	-	-	-	342	342	-	-	-
Totaal Resultaat	6.533	6.533	-	6.732	6.732	-	199	-199	-	6.092	6.082	-10

4.1 Grondslagen

De kaders van de waarderingsgrondslagen zijn bepaald in de Gemeentewet, het Besluit Begroting en Verantwoording voor provincies en gemeenten (BBV) en het financieel statuut van de GR. Hierbij zijn de (gewijzigde) verordening Financieel Beheer en Beleid (raadsbesluit 145/2014, RIS 279481) en het uitvoeringsbesluit Financieel Beheer van de gemeente Den Haag van toepassing verklaard, doordat de gemeente Den Haag de uitvoeringsorganisatie is.

De rekening is, net als de begroting, opgesteld volgens het stelsel van baten en lasten. In de rekening zijn de baten en lasten opgenomen die toe te rekenen zijn aan het begrotingsjaar. Het moment van betaling of ontvangst van het geld is daarbij niet van belang. De waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. Bij de bepaling van het resultaat wordt onder andere rekening gehouden met het voorzichtigheidsprincipe, het matchingprincipe en het realisatieprincipe.

Het product reizigersvaccinatie wordt op drie locaties binnen de regio Haaglanden aangeboden. De cliënten houden geen rekening met de gemeentelijke grenzen, kiezen voor de voor hen gemakkelijkste optie en maken gebruik van een GGD met een regionaal karakter. De bijdrage van de client wordt gekoppeld aan de locatie, ongeacht de woon of verblijfplaats van een client.

Conform de door het Algemeen Bestuur vastgestelde verdeelsleutels op activiteiten niveau (inclusief aanpassing TOKIN en technische aanvulling, d.d. 22-12-2016), zijn de lasten in 2016 toegerekend via verdeelsleutels aan de GR.

Voor de balans geldt: voor de activa wordt de verkrijgings- of vervaardigingsprijs als waarderingsgrondslag toegepast. De passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De uitvoeringsorganisatie GGD Haaglanden is onderdeel van de gemeente Den Haag.

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) wordt verwezen naar de gemeente Den Haag, omdat het personeel dat werkt aan de regionale en lokale taken in dienst is van de gemeente Den Haag.

4.2 Toelichting op de programmarekening

Tabel 3 Begroting versus realisatie 2016 (x € 1.000)

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Afwijking t.o.v. begroting	Realisatie 2015
Lasten				
Personeel van derden	3.901	4.306	-405	3.610
Goederen en diensten	1.132	914	218	642
Decentrale overhead	286	392	-106	932
Centrale overhead	1.214	1.120	94	908
Totaal lasten	6.533	6.732	-199	6.092
Baten				
Inwonerbijdrage regionaal pakket	4.171	4.171	0	4.082
Tijdelijke bijdrage gemeenten	187	187	0	185
Gemeentelijke bijdrage in regionaal pakket o.b.v. prestaties	819	1.049	-230	853
Correctie baten 2015*	8	0	8	0
Opbrengst derden in regionaal pakket o.b.v. prestaties	773	882	-109	674
Gemeentelijke bijdrage in lokaal pakket o.b.v. prestaties	198	443	-245	258
Opbrengst derden in lokaal pakket o.b.v. prestaties	35	0	35	30
Totaal baten	6.191	6.732	-541	6.082
Totaal Resultaat	-342	0	-342	-10
Garantieregeling	342		342	
Saldo	0	0	0	-10

* Op aangeven van de accountant zijn voor de jaarrekening van 2015 een tweetal correcties uitgevoerd.

4.2.1 Realisatie 2016

Uit de realisatiecijfers blijkt dat de realisatie van de lasten over 2016, evenals 2014 en 2015, binnen de begroting blijft. Conform de door het Algemeen Bestuur vastgestelde verdeelsleutels op activiteiten niveau (inclusief aanpassing TOKIN en technische aanvulling, d.d. 22-12-2016), zijn de lasten in 2016 toegerekend via verdeelsleutels aan de GR.

De realisatie van sommige van de prestaties over 2016 blijft achter bij de begroting. Bovenstaand, in combinatie met het efficiënt inzetten van personeel voor andere werkzaamheden zorgen ervoor dat de lasten over 2016 onder het begrote kaderbedrag blijven (€ 199.000 voordeel). Voor een specificatie van de verschillen per programma wordt verwezen naar bijlagen II t/m V.

Het jaar sluit, wegens het in werking treden van de garantieregeling en de daadwerkelijke verrekening daarvan, met een resultaat van nul. De garantieregeling diende in werking te treden omdat de baten voor diverse P*Q producten lager uitvielen dan begroot, terwijl de lasten wel zijn gemaakt. Het resultaat voor in werking treding van de garantieregeling, bedraagt voor het regionale pakket € 113.725 nadelig en voor het lokale pakket € 228.424 nadelig (Zie paragraaf 4.2.7 Rapportage Regionaal, Lokaal en Garantie regeling).

4.2.2 Lasten: Het totaal van de lasten is € 199.000 lager dan begroot. Dit verschil ontstaat door de volgende oorzaken:

- o Een voordeel ad € 405.000 op personeelslasten. Het voordeel ontstaat wegens de inzet van regio personeel waarbij de lasten worden toegerekend buiten de GR

GGD Haaglanden. Voorbeelden van deze activiteiten zijn WMO toezicht, Jeugdgezondheidszorg en SMA onrendabele taken (leerlingenvervoer).

- Een nadeel ad € 218.000 op overige goederen en diensten. Het nadeel ontstaat doordat toepassing van de verdeelsleutels heeft geresulteerd in een reëlere toerekening van de algemene lasten naar het deel van de Gemeenschappelijke regeling, waarbij er in vergelijking met 2015 dit jaar meer lasten zijn toegerekend aan de Gemeenschappelijke regeling. Om deze reëlere toerekening te toetsen heeft voor de verdeelsleutels op basis van P*Q een analyse en nacalculatie plaatsgevonden, zie 4.2.6. De verdere verdeling van lasten wordt getoond in Bijlages II t/m V.
- Een klein nadeel op overhead (decentraal en centraal) van € 12.000.

4.2.3 Baten:

Het totaal van de baten is, vóór verrekking van de garantieregeling, € 542.000 lager dan begroot. Dit verschil ontstaat door de volgende oorzaken:

- Er is sprake van een voorziene trend in de regio van minder afname van OGGZ-activiteiten, waardoor de baten lager zijn: vangnetmeldingen € 240.000, meldpuntmeldingen € 64.000 en Sociaal Medische Advisering € 172.000 lager.
- Reizigersadvies en -vaccinatie: de baten van de regio blijven achter bij de begroting (€ 82.000 lager). Het product wordt op drie locaties binnen de regio Haaglanden aangeboden. Binnen die locaties is sinds de start van de nieuwe GGD (1-1-2014) een verschuiving naar meer consulten op de locatie Den Haag. De cliënten houden geen rekening met de gemeentelijke grenzen, kiezen voor de voor hen gemakkelijkste optie en maken gebruik van een GGD met een regionaal karakter.
- De detachering van een 0,5 fte arts bij EMC liep af per 1 april 2015 en de 0,2 fte begeleiding van een arts in opleiding is ten einde. Een deel van deze gedeerde baten kunnen worden opgevangen door een incidentele extra boeking van verzekerde zorg baten uit 2015. Er blijft echter nog wel een nadelig saldo tussen de begroting en realisatie van de baten ad € 72.000.
- Voor het onderdeel Tuberculosebestrijding ontstaat een incidenteel positief saldo op de baten ad € 127.000 wegens een incidentele extra boeking van verzekerde zorg baten uit 2015.
- Saldo van overige afwijkingen: € 39.000 lagere baten, waaronder lagere baten bij toezicht kinderopvang en opleiding afdeling A&C GROU/OTO (ook lagere lasten).

4.2.4 Incidentele baten:

Overzicht van de werkelijke incidentele baten en lasten regiodeel - GR GGD Haaglanden (conform BBV artikel 28, lid c); bedragen x € 1.000

Incidentele baten			Incidentele lasten		
Omschrijving	Werkelijk	Geraamd	Omschrijving	Werkelijk	Geraamd
1. Jeugdimpuls RIVM	31	0	1. Jeugdimpuls RIVM	31	0
2. Garantieregeling GR GGD Haaglanden	342	0	2.	0	0
3.	0	0	3.	0	0
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	Algemene dekkingsmiddelen	0	0
Mutaties reserves	0	0	Mutaties reserves	0	0
Totaal	373	0	Totaal	31	0
Saldo	342	0	Saldo	0	0

4.2.5 Overige afwijkingen ten opzichte van de begroting groter dan 10%

Advies en Coördinatie: € 168.294 Voordeel (zie Bijlage II en III):

Het resultaat ontstaat enerzijds door personele inzet bij WMO Toezicht. Een deel van de personele lasten van de programma- manager en kwaliteitscoördinator zijn toegerekend aan WMO. De vacatureruimte die daarmee is ontstaan is vnog niet opgevuld. Anderszijds ontstaat het resultaat door lager dan begrote uitgaven van overige goederen en diensten.

Algemeen/breed GR GGD Haaglanden: € 385.908 Nadeel (zie Bijlage II en III):

Het 'nadelig resultaat' ontstaat wegens het feit dat de algemene lasten van de GGD Haaglanden verdeeld zijn over de 8 regiogemeenten en Den Haag. In 2015 waren hierover nog geen heldere afspraken gemaakt en heeft Den Haag een groot deel van de algemene lasten voor haar rekening genomen. In 2016 is dit als gevolg van het toepassen van de verdeelsleutels gecorrigeerd. Deze lasten zijn gepresenteerd binnen dit programma.

Gezondheidsbevordering: € 106.167 Voordeel (zie Bijlage II en III):

Het resultaat ontstaat wegens tijdelijke niet opgevulde vacatureruimte en een detachering van een GB functionaris bij de Jeugdgezondheidszorg.

Forensische geneeskunde: € 37.047 Voordeel (zie Bijlage II en III):

In 2016 zijn 29 procent meer lijkschouwingen (452 uitgevoerd, 350 beoogd) uitgevoerd dan begroot. Daarnaast heeft er een correctie van de baten uit 2015. De correctie baten 2015 is uitgevoerd op aangeven van de accountant in de jaarrekening 2015. Beide zaken leiden tot het voordelig resultaat.

OGGZ – Vangnetmeldingen: € 195.587 Nadeel (zie Bijlage II en III):

In 2016 zijn 344 meldingen afgehandeld, terwijl er 800 waren begroot. Nadere analyse leert dat deze daling een trend in de regio is geweest, die niet is meegenomen in de GR 2014, (2012: 933 meldingen, 2013: 628 meldingen, 2014: 349 meldingen, 2015: 309 meldingen), waardoor sprake is van structureel minder baten. Omdat de lokale wijkteams de resterende complexe cases niet kunnen aanpakken, neemt dit aantal meldingen toe, waardoor meer tijd nodig is. Het tarief is, hoewel de personele kosten hoger zijn, daar niet op afgestemd. Derhalve dalen de personele lasten niet evenredig met de afgenomen productie en dus baten.

Tuberculosebestrijding: € 124.168 Voordeel (zie Bijlage II en III):

Het resultaat ad € 124.168 ontstaat wegens een incidentele baat verzekerde zorg 2015 en structurele, maar nog niet dusdanig begroot, baat verzekerde zorg 2016.

Opmerking: Het doorvoeren van de reorganisatie betekende onder andere dat een aantal medewerkers moest worden herplaatst of niet langer in dienst kon blijven. Deze drukten in 2016 echter nog wel op het afdelingsbudget, waardoor de personele uitgaven in 2016 hoger waren dan begroot. Daarnaast heeft de afdeling investeringen moeten doen ergens de ontwikkeling van een nieuw landelijk automatiseringssysteem, iTBC. De vrijgevallen middelen bij de REC-vorming zorgen voor dekking van bovenstaande lasten.

Sociaal medische advisering: € 193.176 Nadeel (zie Bijlage IV en V):

In 2016 zijn 1.149 SMA-adviezen verstrekt; dit is 43 % minder dan begroot (heel 2016: 2.025). Nadere analyse leert dat dit een trend blijkt te zijn, die niet is meegenomen in de GR 2014, (2012: 1.058 aanvragen, 2013: 927 aanvragen, 2014: 1.343 aanvragen, 2015: 1.593 aanvragen), waardoor sprake is van structureel minder baten. Hoewel er

een nacalculatie van lasten heeft plaatsgevonden, waarbij de lasten zijn verdeeld conform de werkelijke productie (76% Den Haag en 24 % Regio), ontstaat er toch een negatief resultaat ad € 193.176.

OGGZ – meldpuntmeldingen: € 35.248 Nadeel (zie Bijlage IV en V):

In 2016 zijn 231 meldpuntmeldingen binnengekomen, terwijl er 800 waren begroot. Nadere analyse leert dat deze daling een trend in de regio is geweest (2014: 484 meldingen, 2015: 257 meldingen), waardoor sprake is van minder baten. Hoewel het aantal meldpuntmeldingen dat is binnengekomen lager is dan begroot zijn de, vooral cliëntmanagers nog wel in dienst en voeren andere werkzaamheden uit (alternatieve inzet van een cliëntmanagers in Leidschendam – Voorburg en Wassenaar). Bovenstaande leidt er toe dat de personele lasten niet evenredig dalen met de afgenomen productie en dus baten. Derhalve ontstaat een nadelig resultaat ad € 35.248.

4.2.6 Analyse Verdeelsleutels:

Conform de passage uit het document "Verdeelsleutels op activiteiten niveau": "Mocht gaandeweg het jaar blijken dat deze substantieel afwijkt (d.w.z. meer dan 10 %) dan is bijstelling van deze sleutel aan de orde, onverlet de genoemde garantieafspraken.", in voor de verdeelsleutels op basis van P*Q een analyse gedaan.

De verdeelsleutels in kwestie zijn; Forensische geneeskunde, Sociaal Medische Advisering en Reizigersadviesing en vaccinatiecentrum

Uit de cijfers blijkt dat de werkelijke productie voor alle activiteiten afwijkt van de verdeelsleutels. De afwijking van het onderdeel SMA bedraagt (afgerond) 10%. Conform "Verdeelsleutels op activiteitsniveau" zou het volgens de letter van de afspraak niet aan de orde zijn om een nacalculatie toe te passen. In de geest van de afspraak is voor het onderdeel Sociaal Medische Advisering toch een nacalculatie toegepast, waarbij de lasten zijn verdeeld conform de werkelijke productie (76% Den Haag en 24 % Regio).

Analyse verdeelsleutels P*Q

Product	Verdeelsleutel		Werkelijk		Verschil
	Den Haag	Regio	Den Haag	Regio	
FG	54%	46%	59%	41%	5%
SMA	66%	34%	76%	24%	10%
RAVC	67%	33%	70%	30%	3%

4.2.7 Rapportage Regionaal, Lokaal en Garantie regeling:

Tabel 5 Regionale pakket (x € 1.000)*

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Afwijking t.o.v. begroting	Realisatie 2015
Personeel van derden	3.582	3.942	-360	3.305
Goederen en diensten	1.061	903	158	606
Decentrale overhead	246	337	-91	841
Centrale overhead	1.063	987	76	833
Totale lasten	5.952	6.169	-217	5.585
Inwonerbijdrage	4.051	4.051	0	3.951
Tijdelijke bijdrage gemeenten	187	187	0	185
Gemeentelijke bijdrage o.b.v. prestaties	827	1.049	-222	853
Opbrengst derden o.b.v. prestaties	773	882	-109	674
Totale baten	5.838	6.169	-331	5.663
Saldo	-114	0	-114	78
Garantieregeling	114		114	
Saldo	0	0	0	78

* Regionale pakket omvat alle programma's exclusief de onderdelen: Sociaal medische advisering, CCP: meldpuntmeldingen, Gezondheid & Sport Zoetermeer en Jeugdimpuls RIVM

Tabel 6 Lokale pakket (x € 1.000)**

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Afwijking t.o.v. begroting	Realisatie 2015
Personeel van derden	319	364	-45	305
Goederen en diensten	71	11	60	36
Decentrale overhead	40	55	-15	91
Centrale overhead	151	133	18	75
Totale lasten	581	563	18	507
Inwonerbijdrage	120	120	0	131
Gemeentelijke bijdrage o.b.v. prestaties	198	443	-245	258
Opbrengst derden o.b.v. prestaties	35	0	35	30
Totale baten	353	563	-210	419
Saldo	-228	0	-228	-88
Garantieregeling	228		228	
Saldo	0	0	0	-88

** Lokale pakket bevat enkel Programma Openbare Geestelijke Gezondheidszorg: Sociaal medische advisering, CCP: meldpuntmeldingen en Programma Gezondheidsbevordering; Gezondheid & Sport Zoetermeer en Jeugdimpuls RIVM

Let op: conform artikel 4 lid 1 van de Gemeenschappelijke regeling voert de GGD bij of krachtens de WPG aan de GGD opgedragen, bij of krachtens een andere wet aan GGD opgedragen en door het Algemeen bestuur besloten taken uit. De dekking van deze taken vindt plaats conform de vastgestelde begroting. De GGD rekent, in lijn met voorgaande jaren, een deel van de inwonersbijdrage toe aan overhead lasten in het lokale pakket.

Resultaat regionaal pakket:

Het nadelig resultaat ad € 113.725 ontstaat wegens de achterblijvende productie van OGGZ-activiteiten.

Resultaat lokaal pakket:

Het nadelig resultaat ad € 228.424 ontstaat volledig wegens de achterblijvende productie van OGGZ-activiteiten.

Overeenkomstig het besluit van het Algemeen Bestuur d.d. 8 april 2015 wordt een resultaat van meer dan 1% voor zowel het regionale als lokale deel van de begroting van de gemeenschappelijke regeling verrekend met de deelnemende regiogemeenten. Zoals reeds in de Financiële halfjaarrapportage 2016, mondeling en tevens in de Advies Commissie gemeld, zal gelet op de omvang van het resultaat van de Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst Haaglanden 2016 (€-342.150 ¹) de garantieregeling in werking treden.

Garantieregeling regionaal pakket:

Het resultaat van het regionale pakket bedraagt € -113.725. De toerekening van dit nadelig resultaat dient plaats te vinden op basis van het percentage inwoners per regiogemeente.

Garantieregeling lokaal pakket:

Het resultaat van het lokale pakket bedraagt € -228.424. De toerekening van dit nadelig resultaat dient plaats te vinden op basis van ieders P*Q (productie) aandeel. De uitwerking van de garantieregeling regionaal en lokaal pakket leidt tot de verdeling zoals gepresenteerd in onderstaande tabel (voor de volledige toelichting zie Bijlage IV).

Gemeente	Garantiestelling regionaal pakket			Garantiestelling lokaal pakket			Te verrekenen	
	Toerekening nadelig resultaat regionaal pakket o.b.v. inwoners 1-1-'15 (CBS 6-2-'15)	Bijdrage in nadelig resultaat regionaal pakket x € 1.000		Baten lokaal pakket x € 1.000			Toerekening nadelig resultaat lokaal pakket o.b.v. ieders aandeel in kolom verschil	Bijdrage in nadelig resultaat lokaal pakket x € 1.000
				Begroot	Realisatie	Verschil		
Delft	101.101	18,47%	21	43	9	34	14,22%	32
L'dam-Voorburg	73.952	13,51%	15	48	19	29	11,82%	27
Midden-Delfland	18.708	3,42%	4	17	2	15	6,24%	14
Pijnacker-Nootdorp	51.212	9,36%	11	5	10	-5	0,00%	-
Rijswijk	48.208	8,81%	10	51	14	37	15,23%	35
Wassenaar	25.784	4,71%	5	34	8	26	10,46%	24
Westland	104.275	19,05%	22	6	31	-25	0,00%	-
Zoetermeer	124.024	22,66%	26	207	105	102	42,03%	96
Derden				32	35	-3		
	547.264	100,00%	114	443	233	210	100,00%	228

excl. BTW

¹ Realisatie lasten: € 6.532.901 (binnen begroting)

Realisatie baten: € 6.182.363 (binnen begroting)

Correctie baten 2015 : € 8.388

Saldo realisatie: -€ 342.150 (garantieregeling)

5. BALANS GR GGD HAAGLANDEN PER 31 DECEMBER 2016

Tabel 7 balans na resultaatverdeling GR GGD Haaglanden*

ACTIVA	31-dec-2016	31-dec-2015	PASSIVA	31-dec-2016	31-dec-2015
	€	€		€	€
Vaste Activa			Viottende Passiva		
Ijzeren voorraad	21.341	p.m.	Rekening-courant met gemeente Den Haag	681.143	525.436
Viottende Activa			Crediteuren	74.708	9.101
Debiteuren publiek-rechtelijke lichamen	241.095	536.159	Overlopende passiva	48.314	103.187
Overige debiteuren	44.031	77.841			
Vordering op gem. Den Haag **)		10.287			
Vordering op regiogemeenten	342.149				
Overlopende activa	155.549	13.437			
	782.824	637.724		-	-
TOTAAL ACTIVA	804.166	637.724	TOTAAL PASSIVA	804.166	637.724

*) Bij de onderhandelingen over de regionalisatie is afgesproken dat een deel (€ 50.000,- jaarlijks + indexatie) van de tijdelijke bijdrage van de gemeenten voor de periode 2014 tot en met 2017 gereserveerd zou worden. Conform afspraak is dit bedrag gereserveerd bij de gemeente Den Haag, vandaar dat dit bedrag niet in deze balans wordt gepresenteerd.

**) Betreft het resultaat na bestemming 2015 (verlies). In het Financieel Statuur artikel 7 is bepaald dat voor- en nadelen van de reguliere exploitatie ten gunste of ten laste van de gemeente Den Haag komen. Hierover hoeft dus geen apart besluit meer te worden genomen door het Algemeen Bestuur.

5.1 Toelichting op de balans

Activa

Voorraad € 21.341

Betreft de minimale/noodzakelijke voorraad vaccinaties die altijd aanwezig is. In tegenstelling tot 2015 is er een saldo opgenomen op de balans. De voorraadstanden Den Haag, Delft en Zoetermeer per 31-12-2016 zijn vermenigvuldigd met de inkoopprijs van de vaccins en omgerekend naar een voorraadwaarde. Aangezien de aanschafwaarde van de vaccinaties is verdeeld met behulp van verdeelsleutels, is de waarde van de voorraad eveneens conform deze verdeelsleutels verdeeld over Den Haag en de GR balans.

Debiteuren² publiekrechtelijke lichamen € 241.095

Betreft de, per 31-12-2016, nog verschuldige bijdragen van regiogemeenten aan de GR voor met name het uitvoeren van P x Q activiteiten (Forenische Geneeskunde, Sociaal Medische Advisering en Meldpunt- en Vangnetmeldingen).

Overige debiteuren € 44.031

Betreft de, per 31-12-2016, vorderingen voor geleverde prestaties aan niet publiekrechtelijke lichamen.

² Reeds gefactureerd

Vordering op regiogemeenten € 342.149

Betreft de vordering op de regiogemeenten wegens de nacalculatie garantieregeling regionaal- en lokaal pakket. Voor een uitgebreide toelichting zie bijlage IV.

Overlopende activa € 155.549

Betreft de, "nog te factureren", verschuldigde bijdragen van regiogemeenten aan de GR betreffende december 2016 van diverse producten die worden afgerekend met op basis van $P \times Q$.

Passiva

Rekening-courant met gemeente Den Haag € 681.143

Betreft de voorfinanciering van de diverse nog openstaande activa posten.

Crediteuren € 74.708

Betreft de, per 31-12-2016, nog openstaande/te voldoene crediteuren facturen.

Overlopende passiva € 48.314

Betreft de, per 31-12-2016, "vooruitontvangen bedragen" betreffende de subsidies Jeugdimpuls RIVM en Project Voeding Sport & Bewegen/Gezonde scholen.

5.2 RISICOPARAGRAAF

Conform het Financieel Statuut artikel 6 gaan we hieronder in op de risico's die de uitvoeringsorganisatie GGD Haaglanden loopt voor de uitvoering van het takenpakket en de maatregelen die worden of al zijn getroffen om deze risico's te beperken.

- De gerealiseerde productie in 2014, 2015 en 2016 voor met name SMA, vangnetmeldingen en meldpuntmeldingen blijft, zoals voorzien, achter bij de begrote aantallen zoals die van GGD ZHW zijn overgenomen. Het aantal aanmeldingen vanuit de regiogemeenten blijkt lager dan begroot. Dit lijkt een trend te zijn die in de regio al enkele jaren geleden was ingezet. De structureel overgenomen formatie is daarmee op de (te) hoge aantallen gebaseerd gebleken. De GGD Haaglanden kijkt uiteraard naar mogelijkheden voor alternatieve inzet van deze formatie.

Overeenkomstig het besluit van het Algemeen Bestuur d.d. 8 april 2015 wordt, in de jaren 2015 – 2017, een resultaat van meer dan 1% voor zowel het regionale als lokale deel van de begroting van de gemeenschappelijke regeling verrekend met de deelnemende regiogemeenten. Na deze periode vervalt de garantieregeling. Het risico dat daarbij ontstaat zal in de besprekingen voor de nieuwe GR-periode worden meegenomen.

6 CONTROLEVERKLARING

Den Haag

Gemeentelijke Accountantsdienst

GAD/2017.53

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Haaglanden

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Haaglanden te Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2016 als van de activa en passiva van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Haaglanden op 31 december 2016 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2016 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder het Financieel Statuut Gemeenschappelijke Regeling GGD Haaglanden zoals vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

Paragraaf ter benadrukking van aangelegenheden

Zonder afbreuk te doen aan ons oordeel wijzen wij op de toelichting in het jaarrapport (bladzijde 8) waarin is uiteengezet dat met de term "programma" in het jaarrapport niet de term wordt bedoeld zoals in het BBV maar gelezen moeten worden als een cluster van activiteiten.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2016;
- 2 de programmarekening over 2016 en
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 10 december 2015. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Haaglanden zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Gemeente Den Haag

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 65.000, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

B. Verklaring over het in de jaarstukken opgenomen jaarverslag en de andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken het jaarverslag en andere informatie, opgenomen in:

- het jaarverslag, zijnde de programmaverantwoording, de paragrafen en het hoofdstuk Algemeen
- de bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat:

- het jaarverslag verenigbaar is met de jaarrekening
- het jaarverslag alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist
- niet kan worden bevestigd dat de andere informatie geen materiele afwijkingen bevat.

Onderbouwing van de omstandigheid aangaande mogelijke materiele afwijkingen in de andere informatie

Op 23 februari 2017 is de Nederlandse controlestandaard 720 gepubliceerd, geldend met een terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2016. Het doel van deze standaard is ook vast te stellen of de andere informatie materiele onjuistheden bevat. Het ontbreekt ons aan een algemeen aanvaarde normatiek voor de oordeelsvorming om in het geval van eventuele onjuistheden en onzekerheden – met name ten aanzien van de niet-financiële informatie – te kunnen concluderen of deze van materieel belang zijn. Hierdoor kunnen wij niet vaststellen of de andere informatie in het geheel geen afwijkingen bevatten die materieel moeten worden geacht.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directeur Publieke Gezondheid van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Haaglanden is verantwoordelijk voor het opstellen van het jaarverslag in overeenstemming met het BBV en de andere informatie.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het Algemeen Bestuur voor de jaarrekening

De directeur Publieke Gezondheid van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Haaglanden is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. De directeur Publieke Gezondheid van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Haaglanden is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting.

In dit kader is de directeur Publieke Gezondheid van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Haaglanden tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk

Gemeente Den Haag

acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Het Algemeen Bestuur is als kaderstellend en controlerend orgaan op grond van de statuten verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door de gemeenschappelijke regeling op 10 december 2015, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de GR;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het Algemeen Bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gemeente Den Haag

Wij communiceren met het Algemeen Bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

GAD Den Haag, 21 maart 2017

Drs. R. Flinterman RA

Bijlage I: Uitwerking van de goedgekeurde begrotingwijziging 2016 GGD Haaglanden

Onderstaande tabel toont de begroting zoals gepresenteerd in de goedgekeurde begrotingswijziging 2016 GGD Haaglanden d.d. 4 juli 2016.

De activiteiten zijn gerangschikt naar financieringswijze (verticaal). De horizontale kolommen tonen de financieringsbedragen per gemeente dan wel externe financiering.

Begroting 2016 totaal regionale en lokale taken

	Totaal	Delft	L-V	M-D	P-N	Rsw	Wa	We	Ztm	Derden
Inwoners realisatie 1-1-2015 (CBS 6-2-2015)	547.264	101.101	73.952	18.708	51.212	48.208	25.784	104.275	124.024	
	(x€ 1.000)									
Algemene infectieziektebestrijding	816	151	110	28	76	72	38	155	185	
Medische milieukunde/Technische hygiënezorg	325	60	44	11	30	29	15	62	74	
Tuberculosebestrijding	711	131	96	24	66	63	33	135	161	
Epidemiologie	335	62	45	11	31	29	16	64	76	
Gezondheidsbevordering	802	148	108	27	75	71	38	153	182	
Advies & Coördinatie (incl. crisismanagement)	776	143	105	27	73	68	37	148	176	
Decentrale overhead / Compensatie tekorten overhead	407	75	55	14	38	36	19	77	92	
Inwonerbijdrage regionaal pakket (excl. BTW)	4.171	770	564	143	390	367	197	795	945	
Tijdelijke extra bijdrage gemeenten (2014 t/m 2017)	187	34	25	6	18	16	9	36	43	
Forensische geneeskunde (excl. BTW)	146	34	24	1	5	17	12	21	31	
OGGZ: vangnetmeldingen + signaleringsoverleggen (excl. BTW)	354	82	67	5	12	45	17	32	94	
Toezicht op de kinderopvang	549	101	73	19	57	67	28	86	118	
Gemeentelijke bijdrage in regionaal pakket	1.049	217	164	25	74	130	57	139	243	
Opbrengst van gemeenten in regionaal pakket totaal	5.407	1.021	753	174	482	513	263	970	1.231	
Algemene infectieziektebestrijding	157	0	0	0	0	0	0	0	0	157
Reizigersadvies en vaccinatie	570	0	0	0	0	0	0	0	0	570
Medische milieukunde/Technische hygiënezorg	13	0	0	0	0	0	0	0	0	13
Tuberculosebestrijding	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Advies & Coördinatie (incl. crisismanagement)	143	0	0	0	0	0	0	0	0	143
Opbrengst van derden in regionaal pakket	882	0	0	0	0	0	0	0	0	882
Sociaal medische advisering (excl. BTW)	349	43	24	17	5	28	28	6	166	32
OGGZ: meldpuntmeldingen	94		24			24	6		41	0
Opbrengst van gemeenten in lokaal pakket totaal	443	43	48	17	5	52	34	6	207	32
TOTAAL BEGROTING 2016 excl. BTW over inwonerbijdrage	6.732	1.064	801	191	487	565	297	976	1.438	914
Sociaal medische advisering: 21% BTW x inwonersbijdrage	18	3	2	1	2	2	1	3	4	
Forensische geneeskunde: 21% BTW x inwonersbijdrage	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
OGGZ: vangnetmeldingen: 21% BTW x inwonersbijdrage	7	1	1	0	1	1	0	1	2	
BTW over inwonerbijdrage in regionaal pakket	25	5	3	1	2	2	1	5	6	
TOTAAL BEGROTING 2016 incl. BTW over inwonerbijdrage	6.758	1.068	805	192	489	568	298	981	1.444	914

In onderstaande tabel zijn de totaal bedragen zoals gepresenteerd in de goedgekeurde begrotingswijziging 2016 GGD Haaglanden d.d. 4 juli 2016 gerangschikt per activiteit naar programma (verticaal). De horizontale kolom toont per activiteit, en met sommatie per programma, de financieringswijze van de betreffende activiteit.

De zwarte bedragen (excl. Btw) tonen de activiteiten en financieringswijze van het regionale pakket (€ 6.168.000).

De blauwe bedragen (excl. Btw) tonen de activiteiten en financieringswijze van het lokale pakket (€ 564.000).

Financieel kader / begroting 2016 naar programma (x € 1.000 afgerond)

	Totaal	Inwoner bijdrage	Tijdelijke extra bijdrage gemeenten	Gemeentelijke bijdrage in regionaal pakket	Opbrengst van derden in regionaal pakket	Opbrengst van gemeenten in lokaal pakket totaal
	(x € 1.000)					
Advies & Coördinatie (excl. crisismanagement)	884	776	95	-	13	-
Bestuur en Coördinatie	884	776	95	-	13	-
Advies & Coördinatie (crisismanagement)	130	-	-	-	130	-
Crisisbeheersing en crisismanagement	130	-	-	-	130	-
Epidemiologie	335	335	-	-	-	-
Epidemiologie, Beleidsadvisering en monitoring	335	335	-	-	-	-
Gezondheidsbevordering	802	802	-	-	-	-
Gezondheidsbevordering	802	802	-	-	-	-
Forensische geneeskunde (excl. BTW)	146	-	-	146	-	-
OGGZ: vangnetmeldingen + signaleringsoverleggen (excl. BTW)	354	-	-	354	-	-
Sociaal medische advisering (excl. BTW) (lokaal pakket)	349	-	-	-	-	349
OGGZ: meldpuntmeldingen (lokaal pakket)	94	-	-	-	-	94
Decentrale overhead / Compensatie tekorten overhead regionaal pakket	69	69	-	-	-	-
Decentrale overhead / Compensatie tekorten overhead (lokaal pakket)	120	120	-	-	-	-
Openbare Geestelijke Gezondheidszorg	1.132	189	-	500	-	443
Algemene infectieziektebestrijding	973	816	-	-	157	-
Reizigersadvies en vaccinatie	570	-	-	-	570	-
Tuberculosebestrijding	711	711	-	-	-	-
Decentrale overhead / Compensatie tekorten overhead regionaal pakket	136	136	-	-	-	-
Infectieziektebestrijding	2.390	1.663	-	-	727	-
Medische milieukunde/Technische hygiënezorg	430	325	92	-	13	-
Medische milieukunde en Technische hygiënezorg	430	325	92	-	13	-
Toezicht kinderopvang	549	-	-	549	-	-
Decentrale overhead / Compensatie tekorten overhead regionaal pakket	80	80	-	-	-	-
Medische milieukunde en Technische hygiënezorg	629	80	-	549	-	-
TOTAAL BEGROTING 2016 excl. BTW over inwonerbijdrage	6.732	4.171	187	1.049	882	443

Bijlage II: Overzicht per product regionale pakket

In onderstaande tabel staan de begroting 2016 (afgekort tot B2016) en de realisatie 2016 (R2016) per product van het regionale pakket.

Tabel 8 Overzicht per product regionale pakket
(bedragen in euro's)

R2016 = realisatie 2016
B2016 = begroting 2016

Omschrijving kostensoorten	Bestuur en Coördinatie								
	A&C			Algemeen/breed GR GGD Haaglanden			Totaal		
	R2016	B2016	R2015	R2016	B2016	R2015	R2016	B2016	R2015
Personeel van derden	453.910	562.450	385.971	18.552	0	0	472.462	562.450	385.971
Goederen en diensten	18.204	55.152	39.964	342.855	0	0	361.060	55.152	39.964
Decentrale overhead	66.599	91.070	118.864	0	0	0	66.599	91.070	118.864
Centrale overhead	175.480	175.480	167.277	24.500	0	0	199.980	175.480	167.277
Lasten	714.193	884.152	712.076	385.908	0	0	1.100.100	884.152	712.076
Bijdrage gemeenten o.b.v. inwoners	775.600	775.600	655.341	0	0	0	775.600	775.600	655.341
Bijdrage gemeenten tijdelijk (2014-2017)	96.031	96.031	94.339	0	0	0	96.031	96.031	94.339
Opbrengst gemeenten o.b.v. tarieven	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Opbrengst derden	10.856	12.520	0	0	0	0	10.856	12.520	0
Baten	882.487	884.152	749.680	0	0	0	882.487	884.152	749.680
Operationeel resultaat	168.294	0	37.604	-385.908	0	0	-217.614	0	37.604

Omschrijving kostensoorten	Crisisbeheersing en Crisismanagement			Epidemiologie, Beleidsadvisering en Monitoring			Gezondheidsbevordering		
	R2016	B2016	R2015	R2016	B2016	R2015	R2016	B2016	R2015
Personeel van derden	0	0	150.879	210.432	243.113	215.828	462.115	536.844	434.394
Goederen en diensten	42.235	130.006	89.368	45.321	0	2.151	57.016	75.283	106.772
Decentrale overhead	0	0	0	33.299	45.535	45.647	33.299	45.535	126.900
Centrale overhead	0	0	0	46.200	46.200	43.597	144.600	144.600	113.444
Lasten	42.235	130.006	240.247	335.251	334.848	307.223	697.030	802.262	781.511
Bijdrage gemeenten o.b.v. inwoners	0	0	106.914	334.848	334.848	276.903	802.262	802.262	723.572
Bijdrage gemeenten tijdelijk (2014-2017)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Opbrengst gemeenten o.b.v. tarieven	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Opbrengst derden	42.235	130.006	102.117	0	0	0	935	0	0
Baten	42.235	130.006	209.031	334.848	334.848	276.903	803.197	802.262	723.572
Operationeel resultaat	0	0	-31.216	-403	0	-30.320	106.167	0	-57.939

Omschrijving kostensoorten	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg								
	Forensische Geneeskunde			CCP: vangnetmeldingen			Totaal		
	R2016	B2016	R2015	R2016	B2016	R2015	R2016	B2016	R2015
Personeel van derden	136.978	145.776	106.133	255.738	318.348	235.678	392.716	464.124	341.810
Goederen en diensten	4.034	0	4.021	13.951	0	6.735	17.985	0	10.756
Decentrale overhead	0	0	17.464	26.306	35.973	82.238	26.306	35.973	99.703
Centrale overhead	0	0	8.193	81.844	68.376	75.458	81.844	68.376	83.650
Lasten	141.012	145.776	135.810	377.839	422.696	400.109	518.851	568.472	535.919
Bijdrage gemeenten o.b.v. inwoners	0	0	17.856	68.407	68.407	-9.284	68.407	68.407	8.572
Bijdrage gemeenten tijdelijk (2014-2017)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Opbrengst gemeenten o.b.v. tarieven	178.059	145.776	162.941	113.845	354.289	146.034	291.903	500.065	308.976
Opbrengst derden	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Baten	178.059	145.776	180.797	182.252	422.696	136.750	360.310	568.472	317.548
Operationeel resultaat	37.047	0	44.987	-195.587	0	-263.359	-158.541	0	-218.371

Omschrijving kostensoorten	Infectieziektebestrijding											
	Algemene infectieziektebestrijding			Reizigersadvies en vaccinatie			Tuberculosebestrijding			Totaal		
	R2016	B2016	R2015	R2016	B2016	R2015	R2016	B2016	R2015	R2016	B2016	R2015
Personeel van derden	532.557	733.022	570.075	339.288	309.098	228.955	408.036	271.824	228.224	1.279.881	1.313.944	1.027.254
Goederen en diensten	83.313	50.825	51.787	209.985	248.438	177.150	216.229	344.104	105.021	509.527	643.367	333.958
Decentrale overhead	13.320	18.214	155.558	13.320	18.214	73.320	13.320	18.214	20.203	39.960	54.642	249.080
Centrale overhead	170.000	170.000	139.556	131.600	131.600	60.246	76.400	76.400	26.546	378.000	378.000	226.348
Lasten	799.190	972.061	916.977	694.193	707.350	539.670	713.985	710.542	379.993	2.207.367	2.389.953	1.836.640
Bijdrage gemeenten o.b.v. inwoners	815.556	815.556	872.202	137.530	137.530	59.392	710.542	710.542	755.229	1.663.628	1.663.628	1.686.823
Bijdrage gemeenten tijdelijk (2014-2017)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Opbrengst gemeenten o.b.v. tarieven	0	0	34.503	0	0	0	0	0	0	0	0	34.503
Opbrengst derden	83.727	156.505	82.737	487.465	569.819	470.054	127.610	0	0	698.802	726.324	552.792
Baten	899.283	972.061	989.442	624.995	707.350	529.446	838.152	710.542	755.229	2.362.430	2.389.953	2.274.118
Operationeel resultaat	100.093	0	72.466	-69.198	0	-10.224	124.168	0	375.236	155.063	0	437.478
Garantieregeling	-100.093	0	0	69.198	0	0	-124.168	0	0	-155.063	0	0
Saldo	0	0	72.466	0	0	-10.224	0	0	375.236	0	0	437.478

Omschrijving kostensoorten	Medische Milieukunde en Technische Hygiënezorg			Toezicht Kinderopvang		
	R2016	B2016	R2015	R2016	B2016	R2015
Personeel van derden	334.999	339.950	292.500	429.216	481.229	456.548
Goederen en diensten	20.948	0	11.604	7.332	0	10.907
Decentrale overhead	13.320	18.214	64.027	33.299	45.535	137.177
Centrale overhead	71.800	71.800	64.096	139.800	102.200	134.686
Lasten	441.067	429.964	432.227	609.647	628.964	739.318
Bijdrage gemeenten o.b.v. inwoners	325.480	325.479	319.393	80.129	80.129	173.468
Bijdrage gemeenten tijdelijk (2014-2017)	91.443	91.443	90.693	0	0	0
Opbrengst gemeenten o.b.v. tarieven	877	0	0	534.164	548.835	509.167
Opbrengst derden	13.401	13.042	19.260	6.822	0	0
Baten	431.201	429.964	429.346	621.115	628.964	682.635
Operationeel resultaat	-9.866	0	-2.881	11.468	0	-56.684
Garantieregeling	9.866	0	0	-11.468	0	0
Saldo	0	0	-2.881	0	0	-56.684

TOTAAL REGIONALE PAKKET		
R2016	B2016	R2015
3.581.820	3.941.654	3.305.184
1.061.423	903.808	845.726
246.081	336.503	841.399
1.062.224	986.656	833.099
5.951.547	6.168.621	5.825.408
0	0	0
4.050.354	4.050.354	4.057.900
187.474	187.475	185.032
826.944	1.048.900	852.645
773.051	881.892	776.285
5.837.822	6.168.621	5.871.862
0	0	0
-113.725	0	46.454
113.725	0	0
0	0	46.454

Bijlage III: Toelichting op overzicht per product regionale pakket (enkel in geval van resultaat)

Advies & Coördinatie:

Het resultaat ad € 168.294 ontstaat enerzijds door personele inzet bij WMO Toezicht. Een deel van de personele lasten van de programma- manager en kwaliteitscoördinator zijn toegerekend aan WMO. De vacatureruimte die daarmee is ontstaan is niet onmiddellijk opgevuld. Anderszijds ontstaat het resultaat door een lager dan begrote uitgaven van overige goederen en diensten.

Algemeen/breed GR GGD Haaglanden:

Het 'nadelig resultaat' ontstaat wegens het feit dat de algemene lasten van de GGD Haaglanden verdeeld zijn over de 8 regiogemeenten en Den Haag. In 2015 waren hierover nog geen heldere afspraken gemaakt en heeft Den Haag een groot deel van de algemene lasten voor haar rekening genomen. In 2016 is dit als gevolg van het toepassen van de verdeelsleutels gecorrigeerd. Deze lasten zijn gepresenteerd binnen dit programma.

Gezondheidsbevordering:

Het resultaat ad € 106.167 ontstaat wegens; een niet opgevulde vacatureruimte en een detachering van een GB functionaris bij de Jeugdgezondheidszorg.

Forensische Geneeskunde (FG):

Het resultaat ad € 37.047 ontstaat wegens een hoger aantal lijkschouwingen (452 uitgevoerd, 350 beoogd) en een correctie van de baten uit 2015. De correctie baten 2015 is uitgevoerd op aangeven van de accountant in de jaarrekening 2015.

CCP: vangnetmeldingen:

In 2016 zijn 344 meldingen afgehandeld, terwijl er 800 waren begroot. Nadere analyse leert dat deze daling een trend in de regio is geweest, die niet is meegenomen in de GR 2014, (2012: 933 meldingen, 2013: 628 meldingen, 2014: 349 meldingen, 2015: 309 meldingen), waardoor sprake is van structureel minder baten. Omdat de lokale wijkteams de resterende complexe cases niet kunnen aanpakken, neemt dit aantal meldingen toe, waardoor meer tijd nodig is. Het tarief is, hoewel de personele kosten hoger zijn, daar niet op afgestemd. Derhalve dalen de personele lasten niet evenredig met de afgenomen productie en dus baten.

Algemene infectieziektebestrijding (AIB):

Het resultaat ad € 100.093 is een saldo van een voordelig resultaat op de lasten (€172.871) en een nadelig resultaat op de baten (€ 72.778).

Het resultaat op de lasten ontstaat door een aantal redenen; ziekteverzuim en zwangerschapsverlof, inzet van personeel binnen de afdeling RAVC en FG en tevens het moeizaam kunnen aantrekken van gespecialiseerde werknemers (vacature ruimte sociaal geneeskundige).

Het resultaat op de baten ontstaat wegens het aflopen van de detachering van een 0,5 fte arts bij EMC en de 0,2 fte begeleiding van een arts in opleiding. Een deel van deze gedeelde baten kunnen worden opgevangen door een incidentele extra baten van verzekerde zorg baten uit 2015.

Reizigersadvies en vaccinatie (RAVC):

Het nadelig resultaat ad € 69.196 ontstaat doordat de baten van de regio, zoals voorzien achter blijven bij de begroting. Het product wordt op drie locaties binnen de regio Haaglanden aangeboden. Binnen die locaties is sinds de start van de nieuwe GGD (1-1-2014) een verschuiving naar meer consulten op de locatie Den Haag. De cliënten houden geen rekening met de gemeentelijke grenzen, kiezen voor de voor hen gemakkelijkste optie en maken gebruik van een GGD met een regionaal karakter. Wegens de toepassing, en analyse eind 2016, van de verdeelsleutel RAVC op de lasten gemaakt voor de activiteit, heeft er in tegenstelling tot vorig jaar geen extra correctie plaats gevonden op de lasten.

Tuberculosebestrijding:

Het resultaat ad € 124.168 ontstaat wegens een incidentele baat verzekerde zorg 2015 en structurele, maar nog niet dusdanig begroot, baat verzekerde zorg 2016.

Opmerking: Het doorvoeren van de reorganisatie betekende onder andere dat een aantal medewerkers moest worden herplaatst of niet langer in dienst kon blijven. Deze drukten in 2016 echter nog wel op het afdelingsbudget, waardoor de personele uitgaven in 2016 hoger waren dan begroot. Daarnaast heeft de afdeling investeringen moeten doen ergens de ontwikkeling van een nieuw landelijk automatiseringssysteem, iTBC. De vrijgevallen middelen bij de REC-vorming zorgen voor dekking van bovenstaande lasten.

Leefomgeving (MMK/THZ):

Het nadelig resultaat ad € 9.866 ontstaat wegens extra inhuur van personeel, met de daar bijhorende lasten (o.a. salaris, opleidingen en reiskosten), ingezet. Deze inhuur was noodzakelijk om de afgesproken en extra (o.a. adviezen evenementen en adviezen legionella) activiteiten uit te kunnen voeren.

Toezicht op de kinderopvang:

Het resultaat ad € 11.468, lagere personeelslasten, ontstaat wegens een hogere productiviteit in combinatie met een laag ziekteverzuim (<1%).

Bijlage IV: Overzicht per product lokale pakket

In onderstaande tabel staan de begroting 2016 (afgekort tot B2016) en de realisatie 2015 (R2016) per product van het lokale pakket.

Tabel 9 Overzicht per programma, per activiteit lokaal pakket
(bedragen in euro's)

R2016 = realisatie 2016
B2016 = begroting 2016

Omschrijving kostensoorten	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg					
	Sociaal medische advisering			CCP: meldpuntmeldingen		
	R2016	B2016	R2015	R2016	B2016	R2015
Personeel van derden	220.286	279.755	242.527	67.981	84.624	41.254
Goederen en diensten	61.267	10.591	15.230	3.709	0	0
Decentrale overhead	33.299	45.535	91.055	6.993	9.562	0
Centrale overhead	129.568	98.400	74.673	21.756	35.224	0
Lasten	444.420	434.281	423.486	100.438	129.410	41.254
Bijdrage gemeenten o.b.v. inwoners	85.024	85.024	130.730	35.423	35.423	
Opbrengst gemeenten o.b.v. tarieven	162.474	349.257	210.680	29.767	93.988	32.789
Opbrengst derden	3.746	0	2.583	0	0	
Baten	251.244	434.281	343.994	65.190	129.410	32.789
Operationeel resultaat	-193.176	0	-79.492	-35.248	0	-8.465
Garantieregeling	193.176			35.248		
Saldo	0	0	-79.492	0	0	-8.465

Omschrijving kostensoorten	Gezondheidsbevordering					
	Gezondheid & Sport Zoetermeer			Jeugdimpuls RIVM		
	R2016	B2016	R2015	R2016	B2016	R2015
Personeel van derden	0	0	0	30.892	0	20.803
Goederen en diensten	5.319	0	15.100	285	0	6.066
Decentrale overhead	0	0	0	0	0	0
Centrale overhead	0	0	0	0	0	0
Lasten	5.319	0	15.100	31.177	0	26.869
Bijdrage gemeenten o.b.v. inwoners	0	0	0	0	0	0
Opbrengst gemeenten o.b.v. tarieven	5.319	0	15.100	0	0	0
Opbrengst derden	0	0	0	31.177	0	26.869
Baten	5.319	0	15.100	31.177	0	26.869
Operationeel resultaat	0	0	0	0	0	0
Garantieregeling	0			0		
Saldo	0	0	0	0	0	0

Omschrijving kostensoorten	TOTAAL LOKALE PAKKET		
	R2016	B2016	R2015
Personeel van derden	319.159	364.379	304.584
Goederen en diensten	70.580	10.591	36.397
Decentrale overhead	40.292	55.097	91.055
Centrale overhead	151.324	133.624	74.673
Lasten	581.354	563.691	506.709
Bijdrage gemeenten o.b.v. inwoners	120.447	120.447	130.730
Opbrengst gemeenten o.b.v. tarieven	197.560	443.244	258.570
Opbrengst derden	34.922	0	29.452
Baten	352.930	563.691	418.752
Operationeel resultaat	-228.424	0	-87.957
Garantieregeling	228.424	0	0
Saldo	0	0	-87.957

**Bijlage V: Toelichting op overzicht per product lokaal pakket
(enkel in geval van resultaat)**

Sociaal Medische Advisering:

In 2016 zijn 1149 SMA-adviezen verstrekt; dit is 43 % minder dan begroot (heel 2016: 2.025). Nadere analyse leert dat dit een trend blijkt te zijn, die niet is meegenomen in de GR 2014, (2012: 1.058 aanvragen, 2013: 927 aanvragen, 2014: 1.343 aanvragen, 2015: 1.593 aanvragen), waardoor sprake is van structureel minder baten. Hoewel er een nacalculatie van lasten heeft plaatsgevonden, waarbij de lasten zijn verdeeld conform de werkelijke productie (76% Den Haag en 24 % Regio), ontstaat er toch een negatief resultaat ad € 193.176.

CCP: OGGZ-meldpuntmeldingen:

In 2016 zijn 231 meldpuntmeldingen binnengekomen, terwijl er 800 waren begroot. Nadere analyse leert dat deze daling een trend in de regio is geweest (2014: 484 meldingen, 2015: 257 meldingen), waardoor sprake is van minder baten. Hoewel het aantal meldpuntmeldingen dat is binnengekomen lager is dan begroot zijn de, vooral cliëntmanagers nog wel in dienst en voeren andere werkzaamheden uit. Bovenstaande leidt er toe dat de personele lasten niet evenredig dalen met de afgenomen productie en dus baten. Derhalve ontstaat een nadelig resultaat ad € 35.248.

Bijlage VI: Lokale P x Q-taken per gemeente

Tabel 10: Lokale P x Q-taken per gemeente

Tabel 10a: Lokale taak sociaal medische advisering (in hele euro's)

Gemeente	Realisatie 2016	Begroot 2016	Afwijking t.o.v. begroting	Realisatie 2015
Delft	8.243	43.000	- 34.757	7.317
Leidschendam-Voorburg	10.939	24.000	- 13.061	14.079
Midden-Delfland	2.158	17.000	- 14.842	6.296
Pijnacker-Nootdorp	9.859	5.000	4.859	10.882
Rijswijk	10.200	28.000	- 17.800	11.613
Wassenaar	6.566	28.000	- 21.434	7.329
Westland	30.942	6.000	24.942	23.576
Zoetermeer	83.567	166.000	- 82.433	129.588
Derden	3.746	32.000	- 28.254	2.583
Totaal	166.220	349.000	- 182.780	213.263

Tabel 10b: Lokale taak OGGZ-meldpuntmeldingen (in hele euro's)

Gemeente	Realisatie 2016	Begroot 2016	Afwijking t.o.v. begroting	Realisatie 2015
Delft	-	-	-	-
Leidschendam-Voorburg	8.250	24.000	- 15.750	8.399
Midden-Delfland	-	-	-	-
Pijnacker-Nootdorp	117	-	117	-
Rijswijk	3.742	23.000	- 19.258	3.797
Wassenaar	1.637	6.000	- 4.363	1.381
Westland	-	-	-	575
Zoetermeer	16.021	41.000	- 24.979	18.638
Totaal	29.767	94.000	- 64.233	32.789

Bijlage VII: Bijdrage regiogemeenten en derden aan regionale en lokale taken GR GGD Haaglanden 2016 (x € 1.000)

Tabel 11 Bijdrage regiogemeenten en derden aan regionale en lokale taken GR GGD Haaglanden 2016 (x € 1.000)

	Totaal	Delft	L-V	M-D	P-N	Rsw	Wa	We	Ztm	Derden
Inwoners realisatie 1-1-2015 (CBS 6-2-2015)	547.264	101.101	73.952	18.708	51.212	48.208	25.784	104.275	124.024	
Inwonerbijdrage in regionaal pakket	4.171	770	564	143	390	367	197	795	945	
Begroting 2016	4.171	770	564	143	390	367	197	795	945	
Tijdelijke extra bijdrage gemeenten (2014 - 2017)	187	34	25	6	18	16	9	36	43	
Begroting 2016	187	34	25	6	18	16	9	36	43	
I&H: leefomgeving inspectie prostitutiebedrijven	1					1				
OGGZ: forensische geneeskunde (excl. BTW)	178	33	30	3	11	24	12	23	42	
OGGZ: vangnetmeldingen (excl. BTW)	114	7	20	0	1	32	7	1	46	
Toezicht op de kinderopvang	534	97	78	20	50	56	32	84	117	
Gemeentelijke bijdrage in regionaal pakket	827	137	128	23	62	113	51	108	205	0
Begroting 2016	1.049	217	164	25	74	130	57	139	243	
In werkingtreding garantieregeling regionaal pakket	114	21	15	4	11	10	5	22	26	
In werkingtreding garantieregeling regionaal pakket	114	21	15	4	11	10	5	22	26	0
Opbrengst gemeenten in regionaal pakket totaal	5.299	962	732	176	481	506	262	961	1.219	0
Begroting 2016	5.407	1.021	753	174	482	513	263	970	1.231	0
I&H: algemene infectieziektebestrijding	84									84
I&H: reizigersadvies en vaccinatie	487									487
I&H: tuberculosebestrijding	128									128
I&H: medische milieukunde/technische hygiënezorg	13									13
Toezicht op de kinderopvang	7									7
E&G: gezondheidsbevordering	1									1
Advies & Coördinatie (incl crisismanagement)	53									53
Opbrengst van derden in regionaal pakket	773	0	0	0	0	0	0	0	0	773
Begroting 2016	882									882
OGGZ: sociaal medische advisering (excl. BTW)	167	9	11	2	10	10	6	31	84	4
OGGZ: meldpuntmeldingen	30		8		0	4	2		16	
E&G: gezondheid & sport gemeente Zoetermeer	5								5	
E&G: jeugdimpuls RIVM	31									31
Lokaal pakket	233	9	19	2	10	14	8	31	105	35
Begroting 2016	443	43	48	17	5	51	34	6	207	32
In werkingtreding garantieregeling lokaal pakket	228	32	27	14	0	35	24	0	96	
In werkingtreding garantieregeling lokaal pakket	228	32	27	14	0	35	24	0	96	0
TOTAAL REKENING 2016	6.533	1.003	778	192	491	555	294	992	1.420	808
Begroting 2016	6.732	1.064	801	191	487	564	297	976	1.438	914

Bijlage VIII: Overzicht per programma (ter informatie)
Tabel 12 Begroting versus realisatie 2016 (x € 1.000), format 2015

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Afwijking t.o.v. begroting	Realisatie 2015
Lasten				
Personeel van derden	3.901	4.306	-405	3.610
Goederen en diensten	1.132	914	218	642
Decentrale overhead	286	392	-106	932
Centrale overhead	1.214	1.120	94	908
Totaal lasten	6.533	6.732	-199	6.092
Baten				
Inwonerbijdrage regionaal pakket	4.171	4.171	0	4.082
Tijdelijke bijdrage gemeenten	187	187	0	185
Gemeentelijke bijdrage in regionaal pakket o.b.v. prestaties	819	1.049	-214	853
I&H: garantiestelling voor niet structureel gedekte formatie	0	0	0	35
I&H: leefomgeving tattoo- en piercingshops	1	0	1	0
OGGZ: forensische geneeskunde (excl. BTW)	178	146	32	163
OGGZ: vangnetmeldingen (excl. BTW)	114	354	-240	146
Toezicht op de kinderopvang	534	549	-15	509
Correctie baten 2015 Gemeentelijke bijdrage in regionaal pakket o.b.v. prestaties*	8	0	8	0
Opbrengst derden in regionaal pakket o.b.v. prestaties	773	882	-109	674
I&H: algemene infectieziektebestrijding	84	157	-73	83
I&H: reizigersadvies en vaccinatie	487	570	-83	470
I&H: tuberculosebestrijding	128	0	128	0
I&H: leefomgeving tattoo- en piercingshops	13	13	0	19
Toezicht op de kinderopvang	7	0	7	0
E&G: gezondheidsbevordering	1	0	1	0
A&C (incl. crisismanagement)	53	142	-89	102
Gemeentelijke bijdrage in lokaal pakket o.b.v. prestaties	198	443	-245	258
OGGZ: sociaal medische advisering (excl. BTW)	163	349	-186	210
OGGZ: meldpuntmeldingen	30	94	-64	33
E&G: Gezondheid en Sport Zoetermeer	5	0	5	15
Opbrengst derden in lokaal pakket o.b.v. prestaties	35	0	35	30
OGGZ: Sociaal medische advisering (excl. BTW)	4	0	4	3
E&G: Jeugdimpuls RIVM	31	0	31	27
Totaal baten	6.191	6.732	-541	6.082
Totaal Resultaat	-342	0	-342	-10
Garantieregeling	342		342	
Saldo	0	0	0	-10

* Op aangeven van de accountant zijn voor de jaarrekening van 2015 een tweetal correcties uitgevoerd.

Bijlage IX: Garantierегeling 2014-2017 Overzicht per gemeente

In werkingtreding garantierегeling 2014 - 2017 in boekjaar 2016

Garantie regiogemeenten voor het regionaal pakket (zie financieel statuut toelichting en begroting 2014 versie 7-3-2014 blz. 10):

Treedt in werking omdat op het totaal van regionaal en lokaal pakket een nadeel ontstaat en omdat de werkelijke baten (als gevolg van lagere werkelijke prestaties) lager zijn dan begroot. De GGD heeft het nadelig resultaat weten te beperken door de lasten lager te laten uitvallen dan begroot. Het is daarom redelijk dat de garantierегeling voor het regionaal pakket voor het bedrag ad € 113.725 wordt geëffectueerd. De garantie wordt door het totaal van de regiogemeenten geëffectueerd.

Regionale pakket (x € 1.000)	Realisatie Begroting		Afwijking t.o.v. begroting	Realisatie 2015
	2016	2016		
Personeel van derden	3.582	3.942	-360	3.305
Goederen en diensten	1.061	903	158	606
Decentrale overhead	246	337	-91	841
Centrale overhead	1.063	987	76	833
Totale lasten	5.952	6.169	-217	5.585
Inwonerbijdrage	4.051	4.051	0	3.951
Tijdelijke bijdrage gemeenten	187	187	0	185
Gemeentelijke bijdrage o.b.v. prestaties	827	1.049	-222	853
Opbrengst derden o.b.v. prestaties	773	882	-109	674
Totale baten	5.838	6.169	-331	5.663
Operationeel resultaat	-114	0	-114	78
Garantierегeling	114		114	
Saldo	0	0	0	78

Garantie regiogemeenten voor het lokaal pakket (zie financieel statuut toelichting en begroting 2014 versie 732014 blz. 10):

Treedt in werking omdat op het totaal van regionaal en lokaal pakket een nadeel ontstaat en omdat de werkelijke baten (als gevolg van lagere werkelijke prestaties) lager zijn dan begroot. De GGD heeft het nadelig resultaat niet weten te beperken, de lasten vallen hoger uit dan begroot. Het is daarom redelijk dat de garantierегeling voor het lokaal pakket voor het bedrag ad € 228.424 wordt geëffectueerd. De garantie wordt per individuele gemeente geëffectueerd en is gemaximeerd voor de in de begroting opgenomen baten van de individuele gemeente.

Lokaal pakket (x € 1.000)	Realisatie Begroting		Afwijking t.o.v. begroting	Realisatie 2015
	2016	2016		
Personeel van derden	319	364	-45	305
Goederen en diensten	71	11	60	36
Decentrale overhead	40	55	-15	91
Centrale overhead	151	133	18	75
Totale lasten	581	563	18	507
Inwonerbijdrage	120	120	0	131
Gemeentelijke bijdrage o.b.v. prestaties*	198	443	-245	258
Opbrengst derden o.b.v. prestaties	35	0	35	30
Totale baten	353	563	-210	419
Saldo	-228	0	-228	-88
Garantieregeling	228		228	
Saldo	0	0	0	-88

* Begroting gemeentelijke bijdrage o.b.v. prestaties is de bepalende factor voor de garantieregeling lokaal pakket

1 procent regeling:

Op het totaal van regionaal en lokaal pakket ontstaat een nadeel ad € 342.149. Het besluit van het AB van 8 april 2015 bepaalt dat een resultaat < 1% van het regionale deel, ofwel kleiner dan € 61.686 niet wordt verrekend met de deelnemende gemeenten. Gelet op de omvang van het resultaat is wel tot verrekening van het resultaat met de deelnemende gemeenten overgegaan.

Tabel 13 Garantierregelingen regionaal pakket en lokaal pakket

Gemeente	Garantiestelling regionaal pakket			Garantiestelling lokaal pakket			Te verrekenen		
	Toerekening nadelig resultaat regionaal pakket o.b.v. inwoners 1-1-'15 (CBS 6-2-'15)	Bijdrage in nadelig resultaat regionaal pakket x € 1.000		Baten lokaal pakket x € 1.000			Toerekening nadelig resultaat lokaal pakket o.b.v. ieders aandeel in kolom verschil	Bijdrage in nadelig resultaat lokaal pakket x € 1.000	Totaal bij te betalen (+) of terug te ontvangen (-) x € 1.000
				Begroot	Realisatie	Verschil			
Delft	101.101	18,47%	21	43	9	34	14,22%	32	53
L'dam-Voorburg	73.952	13,51%	15	48	19	29	11,82%	27	42
Midden-Delfland	18.708	3,42%	4	17	2	15	6,24%	14	18
Pijnacker-Nootdorp	51.212	9,36%	11	5	10	-5	0,00%	-	11
Rijswijk	48.208	8,81%	10	51	14	37	15,23%	35	45
Wassenaar	25.784	4,71%	5	34	8	26	10,46%	24	29
Westland	104.275	19,05%	22	6	31	-25	0,00%	-	22
Zoetermeer	124.024	22,66%	26	207	105	102	42,03%	96	122
Derden				32	35	-3			
Totaal	547.264	100,00%	114	443	233	210	100,00%	228	342

excl. BTW

Bijlage X: Verdeelsleutels op activiteitsniveau Gemeentelijke Gezondheidsdienst Haaglanden 2016³

Aanleiding

Op 10 december 2015 heeft het Algemeen Bestuur de verdeelsleutels GR GGD Haaglanden 2016 vastgesteld. Het besluit, randvoorwaarden, onderbouwing en verdeelsleutels zijn ten tijden van het besluit vastgelegd in het stuk "Verdeelsleutels op activiteitsniveau Gemeentelijke Gezondheidsdienst Haaglanden 2015".

Gedurende het kalenderjaar 2016 is er een tweetal wijzigingen, dan wel aanscherpingen vastgesteld door het Algemeen Bestuur. Voor de volledigheid zijn deze wijzigingen en aanscherpingen verwerkt in het vanaf nu leidende stuk: "Verdeelsleutels op activiteitsniveau Gemeentelijke Gezondheidsdienst Haaglanden 2016".

Verdeelsleutels

Gelet op activiteiten die de GGD Haaglanden uitvoert voor de 9 gemeenten, op de geformuleerde randvoorwaarden en op de startsituatie op 1 januari 2014, zijn de volgende 5 verdeelsleutels aan de orde:

Verdeelsleutels:

- Sleutel 1 Verhouding formatie van de afdeling (%DH; % Regio)
- Sleutel 2 Inwoneraantallen (%DH; % Regio)
- Sleutel 3 Productie p x q (%DH; % Regio)
- Sleutel 4 Specifiek TBC business case (64% DH; 36% Regio)
- Sleutel 5 SOA (100% DH)

Toelichting bij toepassing van de sleutels

Sleutel 1 Formatieverhouding

Voor sommige onderdelen van de GGD Haaglanden is de inhoud van de dienstverlening zoals die verricht wordt voor Den Haag respectievelijk de regio anders en daardoor niet vergelijkbaar. Dit betreft met name activiteiten die samenhangen met specifieke problematiek van de grote stad. Bij de taakuitvoering is gekozen voor de verhouding formatie voormalige GGD Den Haag en formatie voormalige GGD Zuid-Holland West, peildatum 1 januari 2014. Voorbeelden zijn onder meer Medische Milieukunde (MMK), Toezicht Kinderopvang (Token) en Centraal Coördinatiepunt (CCP). De startverhouding in de formatie per 1 januari 2014 bepaalt de procentuele-verhouding van de verdeelsleutel.

Sleutel 2 Inwoneraantallen

Voor activiteiten die op dezelfde wijze worden verricht voor alle 9 gemeente, is gekozen voor de verdeelsleutel inwoneraantallen, conform GR begroting jaar T, d.w.z. bron CBS T-1.

³ Basis:

- Vastgestelde verdeelsleutels door A.B. , d.d. 10 december 2015
- Vastgestelde aanpassing op verdeelsleutels door A.B. , d.d. 17 februari 2016
- Vastgestelde technische aanvulling op verdeelsleutels door A.B. , d.d. 15 december 2016

Sleutel 3 Productie

Ten aanzien van reizigersvaccinatie, forensische geneeskunde en sociaal medische advisering is gekozen voor een verdeelsleutel die gebaseerd is op de productie van desbetreffende activiteit. Dit overeenkomstig de wijze van financiering cq. afrekening. De productie van jaar T-1 wordt hierbij steeds gebruikt als sleutel. Mocht gaandeweg het jaar blijken dat deze substantieel afwijkt (d.w.z. meer dan 10%) dan is bijstelling van deze sleutel aan de orde, onverlet de genoemde garantieafspraken.

Sleutel 4 TBC

Voor TBC is een verdeelsleutel toegepast conform de business case Regionaal Expertise Centrum Zuid-Holland (REC) vorming, verhouding Den Haag – Regio 64 – 36%. Deze verdeelsleutel is gebaseerd op een combinatie van inwoners en patiënten en aangetroffen problematiek per 1 januari 2014.

Sleutel 5 SOA

De baten en lasten van het regionale SOA centrum worden 100% toegerekend aan Den Haag. Den Haag ontvangt namelijk historisch alle middelen van het RIVM voor de regionale SOA-bestrijding. Deze middelen zijn weliswaar opgenomen in het Haagse deel van de begroting, maar maken volledig deel uit van de taken in de GR t.b.v. alle 9 gemeenten.

Toepassing verdeelsleutels

Schematisch overzicht van de toepassing van de verdeelsleutels naar activiteiten (zie bijlage 1 voor de lijst afkortingen):

		Dir	A&C	SMA	FG	CCP	AIB	RAVC	TBC	SOA	MMK	Tokin	GB	Epi
Sleutel 1	Formatie van afdeling					X					X	X	X	X
Sleutel 2	Inwonersaantallen	X	X	X	X		X							
Sleutel 3	Productie p x q							X						
Sleutel 4	Specifiek TBC business case								X					
Sleutel 5	SOA									X				

Opmerking:

- Onder de verdeelsleutel Dir vallen; de salarislaster van de directie, ondersteuning van de directie en de lasten die door de directie worden gemaakt ten behoeve van de gehele GR GGD Haaglanden.
- De Overhead, in het vervolg te benoemen als overheadtoeslag wordt niet verdeeld, via de verdeelsleutel maar, conform het financiële statuut, volgens FTE x € 20.000.

Schematisch overzicht van de toegepaste percentages:

		Dir	A&C	SMA	FG	CCP	AIB	RAVC	TBC	SOA	MMK	Tokin	GB	Epi
Sleutel 1	Formatie van afdeling					79/21					54/46	60/40	68/32	74/26
Sleutel 2	Inwonersaantallen	48/52	48/52	66/34	54/46		48/52							
Sleutel 3	Productie p x q							67/33						
Sleutel 4	Specifiek TBC business case								64/36					
Sleutel 5	SOA									100/0				

Bijlage 1: Gebruikte afkortingen

-	A&C	Advies & Coördinatie
-	AIB	Algemene Infectieziektebestrijding
-	CCP	Centraal Coördinatiepunt
-	Dir	Directie
-	E&G	Epidemiologie & Gezondheidsbevordering
-	Epi	Epidemiologie
-	FG	Forensische geneeskunde
-	GB	Gezondheidsbevordering
-	GC&T	Gezinscoaches & Toeleiding
-	I&H	Infectieziektebestrijding & Hygiëne
-	JGZ	Jeugdgezondheidszorg
-	MMK	Medische Milieukunde
-	OGGZ	Openbare (Geestelijke) Gezondheidszorg
-	RAVC	Reizigersadvisering en vaccinatiecentrum
-	SMA	Sociaal medische advisering
-	SOA	Seksueel overdraagbare aandoeningen
-	TBC	Tuberculosebestrijding
-	Tokin	Toezicht kinderopvang

GAD/2017.53

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Haaglanden

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Haaglanden te Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2016 als van de activa en passiva van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Haaglanden op 31 december 2016 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2016 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder het Financieel Statuut Gemeenschappelijke Regeling GGD Haaglanden zoals vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

Paragraaf ter benadrukking van aangelegenheden

Zonder afbreuk te doen aan ons oordeel wijzen wij op de toelichting in het jaarrapport (bladzijde 8) waarin is uiteengezet dat met de term "programma" in het jaarrapport niet de term wordt bedoeld zoals in het BBV maar gelezen moeten worden als een cluster van activiteiten.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2016;
- 2 de programmarekening over 2016 en
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 10 december 2015. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Haaglanden zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 65.000, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

B. Verklaring over het in de jaarstukken opgenomen jaarverslag en de andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken het jaarverslag en andere informatie, opgenomen in:

- het jaarverslag, zijnde de programmaverantwoording, de paragrafen en het hoofdstuk Algemeen
- de bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat:

- het jaarverslag verenigbaar is met de jaarrekening
- het jaarverslag alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist
- niet kan worden bevestigd dat de andere informatie geen materiele afwijkingen bevat.

Onderbouwing van de omstandigheid aangaande mogelijke materiele afwijkingen in de andere informatie

Op 23 februari 2017 is de Nederlandse controlestandaard 720 gepubliceerd, geldend met een terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2016. Het doel van deze standaard is ook vast te stellen of de andere informatie materiele onjuistheden bevat. Het ontbreekt ons aan een algemeen aanvaarde normatiek voor de oordeelsvorming om in het geval van eventuele onjuistheden en onzekerheden – met name ten aanzien van de niet-financiële informatie - te kunnen concluderen of deze van materieel belang zijn. Hierdoor kunnen wij niet vaststellen of de andere informatie in het geheel geen afwijkingen bevatten die materieel moeten worden geacht.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directeur Publieke Gezondheid van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Haaglanden is verantwoordelijk voor het opstellen van het jaarverslag in overeenstemming met het BBV en de andere informatie.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het Algemeen Bestuur voor de jaarrekening

De directeur Publieke Gezondheid van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Haaglanden is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. De directeur Publieke Gezondheid van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Haaglanden is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting.

In dit kader is de directeur Publieke Gezondheid van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Haaglanden tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk

acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Het Algemeen Bestuur is als kaderstellend en controlerend orgaan op grond van de statuten verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door de gemeenschappelijke regeling op 10 december 2015, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de GR;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het Algemeen Bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gemeente Den Haag

Wij communiceren met het Algemeen Bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

GAD Den Haag, 21 maart 2017

Drs. R. Flinterman RA

Den Haag

Gemeente Den Haag

Accountantsdienst

GAD/2017.57

**ACCOUNTANTSRAPPORT BIJ DE JAARREKENING 2016
VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING GGD HAAGLANDEN**

INHOUDSOPGAVE

1.	Strekking van de controleverklaring.....	2
2.	Resultaat	2
3.	Kwaliteit financieel beheer	4
4.	Uitkomsten van onze controle	4
4.1	Bevindingen over getrouwheid en rechtmatigheid.....	4
4.2	Begroting	4
4.3	Fiscale regelgeving	4
5.	Rechtmatigheid	5
6.	Informatietechnologie/automatisering	5

1. Strekking van de controleverklaring

We hebben de jaarrekening 2016 van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Haaglanden (GR) gecontroleerd en op 21 maart 2017 voorzien van een goedkeurende controleverklaring voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid. De controleverklaring is in de jaarstukken 2016 opgenomen.

De standaardteksten voor controleverklaringen zijn in 2017 veranderd en bestaan uit drie delen, te weten deel A: de verklaring bij de jaarrekening, deel B: onze mededeling bij het jaarverslag en de andere informatie en deel C: de beschrijving van verantwoordelijkheden van het Algemeen Bestuur voor de jaarrekening.

Ons oordeel bij de jaarrekening (deel A) hebben wij aangevuld met een paragraaf over de in de jaarstukken gehanteerde term "programma". Wij willen hiermee attenderen op de omstandigheid dat de jaarrekening uit één programma bestaat zoals bedoeld in het BBV.

In deel B gaan we in op de zogeheten "andere informatie". Dit betreft alle informatie, financieel en niet financieel, dat naast de jaarrekening is opgenomen in de jaarstukken. Wij dienen te overwegen of er een inconsistentie van materieel belang is tussen de andere informatie en de financiële overzichten. Deze onderzoeksvraag aan de accountant is nieuw en vloeit voort uit onze beroepsregels, de zogeheten COS 720.

Het ontbreekt ons voor deze onderzoeksvraag uit de COS 720 echter aan een algemeen aanvaarde normatiek voor de oordeelsvorming om in het geval van eventuele onjuistheden en onzekerheden – met name ten aanzien van de niet-financiële informatie - te kunnen concluderen of deze van materieel belang zijn. Hierdoor hebben wij niet kunnen vaststellen of de andere informatie in het geheel geen afwijkingen bevat die materieel moeten worden geacht. Wij benadrukken dat dit geen verband houdt met de GR maar een beroepsaangelegenheid is.

2. Resultaat

Het resultaat is € 342.000 nadelig. Dit valt uiteen in een nadeel op het regionale pakket van € 114.000 en een nadeel van € 228.000 op het lokale pakket.

Overeenkomstig het Financieel Statuut treedt de garantieregeling voor zowel het regionale als het lokale pakket, zoals afgegeven door de regiogemeenten, in werking. Bijlage IX in de jaarstukken bevat een voorstel berekend in overeenstemming met de garantieregeling.

Analyse uitkomsten

Alvorens in te gaan op het resultaat zelf geven we hieronder een schets van de ontwikkeling van de lasten over de jaren 2014 – 2016 en de baten behaald met de producten (p x q taken).

Accountantsdienst

Accountantsrapport en controleverklaring bij de jaarrekening 2016 van de Gemeenschappelijke Regeling GGD
Haaglanden
GAD/2017.57
21 maart 2017

3

Analyse van de uitkomsten			
	Realisatie	Realisatie	Realisatie
	<u>2016</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Personeel van derden	3.901	3.610	3.511
Goederen en diensten	1.132	642	704
Overhead	<u>1.500</u>	<u>1.840</u>	<u>1.810</u>
Totaal lasten	6.533	6.092	6.025
<i>Productie</i>			
Gemeentelijke bijdrage:			
op basis van prestaties	1.017	1.111	1.010
Bijdragen derden	<u>808</u>	<u>704</u>	<u>832</u>
Totaal productie	1.825	1.815	1.842

Wat opvalt aan bovenstaande is dat de productie over de jaren gelijk is gebleven maar dat de daarvoor gemaakte kosten in 2016 zijn toegenomen, globaal genomen met bijna € 0,5 miljoen.

Uit onze analyse van het resultaat komt het volgende naar voren:

- personeel van derden; een toename van lasten ten opzichte van 2015 met € 0,3 miljoen door de verdere invoering van verdeelsleutels en een uitbreiding van circa 3 Fte (overwegend bij het taakveld TBC);
- goederen en diensten; ten opzichte van 2015 zijn circa € 0,3 miljoen (2015: € 0) algemene lasten toegerekend en € 0,2 miljoen kosten TBC (2015: € 0). Beide vloeien voort uit de toepassing van de verdere invoering van verdeelsleutels;
- overhead; de doorbelasting van decentrale overhead is gedaald met € 0,5 miljoen, maar de centrale overhead is gestegen met € 0,2 miljoen. Ook deze mutatie wordt overwegend verklaard door de toepassing van de verdeelsleutels. Daarnaast is sprake van een centralisatie van de afdeling Bedrijfsvoering en Ondersteuning waardoor een aantal mensen volledig ten laste komt van de gemeente Den Haag.

Analyse resultaat

Ten opzichte van de begroting is sprake van een nadelig resultaat van € 342.000.

Overwegend is dit nadeel ontstaan omdat de begroting conform afspraken niet is aangepast terwijl de daarbij horende baten (realisatie) evenals voorgaande jaren wel een lagere trend laten zien.

Indien we de baten 2016 afzetten tegen de baten 2015 dan zijn deze vrijwel gelijk gebleven.

3. *Kwaliteit financieel beheer*

Inleiding

Het financieel beheer betreft het samenstel van maatregelen en regels om de baten en lasten goed te verwerken en daarover verantwoording af te leggen.

Ook in 2016 is in het financieel beheer vooruitgang geboekt. De resterende aandachtspunten zijn hieronder verwoord.

De verantwoording

Door afwezigheid van een eigen administratie en de operationele verwevenheid met Haagse GGD-activiteiten blijft het verantwoordingsproces en de controle op de jaarrekening een lastig proces, temeer omdat een complexe spreadsheettoepassing hierin een essentiële rol speelt. In 2017 wordt de huidige opzet van de GR geëvalueerd, afhankelijk van de uitkomsten daarvan zal het Dagelijks Bestuur van de GR ook het moment overwegen een eigen financiële administratie in te richten.

Inzet van personeel

In navolging van 2015 vermelden wij dat de GR haar medewerkers inhuurt bij de gemeente Den Haag die regelmatig voor zowel Den Haag als de GR werkzaam zijn, werkzaamheden die in administratieve zin soms moeilijk te scheiden zijn. Voor de inhuur ontbreekt een schriftelijke overeenkomst.

4. Uitkomsten van onze controle

4.1 *Bevindingen over getrouwheid en rechtmatigheid*

Uit onze controle komen geen materiële bevindingen naar voren over de getrouwheid en de rechtmatigheid.

4.2 *Begroting*

Volgens artikel 19 van het BBV dient de begroting bij de toelichting op de baten en lasten het gerealiseerde bedrag van het voorvorig begrotingsjaar (in casu 2014) te bevatten. Wij hebben dit niet aangetroffen in de begroting 2016.

Voorts behoort de indeling van de begroting en de jaarstukken gelijk te zijn. Wij hebben het model op bladzijde 31 (tabel 3) en bladzijde 35 (tabellen 5 en 6) niet aangetroffen in de begroting. Wij hebben de begrote cijfers in de jaarrekening uiteindelijk wel kunnen herleiden tot de goedgekeurde begroting.

4.3 *Fiscale regelgeving*

In 2015 is de Wet Modernisering Vennootschapsbelastingplicht overheidsondernemingen aangenomen. De wet is ingegaan op 1 januari 2016. De beoordeling VPB-plicht 2016 door FAT moet nog plaatsvinden, maar een eerste screening op de uitkomsten geeft het beeld dat het risico van VPB gering is. Dat komt omdat bij de positieve exploitaties/producten dit veelal wordt verklaard door bijdragen door gemeenten. Hierop is dan de vrijstelling samenwerking van toepassing is. Het positieve saldo blijft dan buiten de VPB-heffing.

5. Rechtmatigheid

In het Besluit accountantscontrole decentrale overheden is opgenomen dat de accountant een oordeel geeft over de rechtmatigheid van financiële beheershandelingen. Ons rechtmatigheidsonderzoek is gebaseerd op het Controleprotocol (inclusief normenkader) Gemeentelijke Gezondheidsdienst Haaglanden 2015 zoals vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 10 december 2015. Hiermee is een nadere aanvulling gegeven aan het Financieel Statuut van de GR voor de controle op de rechtmatigheid. Uit onze controle komen geen verdere bijzonderheden naar voren.

6. Informatietechnologie/automatisering

Continuïteit en betrouwbaarheid van gegevensverwerking

Bij de verwerking van gegevens maakt de GR gebruik van geautomatiseerde systemen zoals Oracle EBS voor de financiële administratie, personeel en inkoop. Naast het financiële systeem gebruikt de GR voor de operationele processen onder meer Orion (Globe) voor reizigersvaccinaties en sociaal medische adviezen, Formatis voor de forensische onderzoeken en GIR voor het toezicht op de kinderopvang.

Voor zover we bij de jaarrekeningcontrole gebruik hebben gemaakt van deze systemen is gebleken dat de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking in het algemeen toereikend zijn gewaarborgd.

Voor alle systemen geldt dat de GR gebruiker is van deze systemen, de eigenaar is de gemeente Den Haag.

Informatieveiligheid

De GR beschikt over veel informatie over haar klanten die er op mogen vertrouwen dat hiermee veilig en zorgvuldig wordt omgegaan. Dit vertrouwen vertaalt zich in de vraag of de GR toereikende maatregelen heeft genomen om de veiligheid van informatie te waarborgen.

Met uitzondering van GIR (Forensische onderzoeken) maken de door de GR gebruikte systemen onderdeel uit van het gemeentelijk Information Security Management System van de gemeente Den Haag. In dit systeem zijn de beveiligingsmaatregelen ingeregeld op basis van de Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten (BIG). Naar de goede werking zou de GR informatie kunnen opvragen bij de gemeente Den Haag.

GAD Den Haag, 21 maart 2017

drs. R. Flinterman RA
accountant

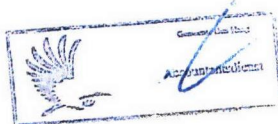
B. JAARREKENING 2016

De jaarrekening bestaat uit de programmarekening met toelichting (hoofdstuk 4) en de Balans met toelichting (hoofdstuk 5).

4. PROGRAMMAREKENING

Tabel 3 Begroting versus realisatie 2016 (x € 1.000, afgerond op duizendtallen)

Programma (x € 1.000)	Realisatie 2016			Begroting 2016			Afwijking t.o.v. begroting 2016			Realisatie 2015		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Bestuur en Coördinatie	1.100	882	-218	884	884	-	-216	-2	-218	413	450	37
Crisisbeheersing en crisismanagement	42	42	-	130	130	-	88	-88	-	240	209	-31
Epidemiologie, Beleidsadvisering en Monitoring	335	335	-	335	335	-	-	-	-	607	577	-30
Gezondheidsbevordering	734	840	106	802	802	-	68	38	106	823	766	-57
Openbare Geestelijke Gezondheidszorg	1.064	677	-387	1.132	1.132	-	68	-455	-387	1.001	694	-307
Infectieziektebestrijding	2.207	2.362	155	2.390	2.390	-	183	-28	155	1.837	2.275	438
Medische Milieukunde en Technische Hygiënezorg	441	431	-10	430	430	-	-11	1	-10	432	429	-3
Toezicht Kinderopvang	610	621	11	629	629	-	19	-8	11	739	682	-57
Totaal	6.533	6.191	-342	6.732	6.732	-	199	-541	-342	6.092	6.082	-10
In werkingtreding garantieregeling	-	342	342	-	-	-	-	342	342	-	-	-
Totaal Resultaat	6.533	6.533	-	6.732	6.732	-	199	-199	-	6.092	6.082	-10

4.1 Grondslagen

De kaders van de waarderingsgrondslagen zijn bepaald in de Gemeentewet, het Besluit Begroting en Verantwoording voor provincies en gemeenten (BBV) en het financieel statuut van de GR. Hierbij zijn de (gewijzigde) verordening Financieel Beheer en Beleid (raadsbesluit 145/2014, RIS 279481) en het uitvoeringsbesluit Financieel Beheer van de gemeente Den Haag van toepassing verklaard, doordat de gemeente Den Haag de uitvoeringsorganisatie is.

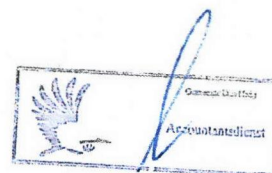
De rekening is, net als de begroting, opgesteld volgens het stelsel van baten en lasten. In de rekening zijn de baten en lasten opgenomen die toe te rekenen zijn aan het begrotingsjaar. Het moment van betaling of ontvangst van het geld is daarbij niet van belang. De waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. Bij de bepaling van het resultaat wordt onder andere rekening gehouden met het voorzichtigheidsprincipe, het matchingprincipe en het realisatieprincipe.

Het product reizigersvaccinatie wordt op drie locaties binnen de regio Haaglanden aangeboden. De cliënten houden geen rekening met de gemeentelijke grenzen, kiezen voor de voor hen gemakkelijkste optie en maken gebruik van een GGD met een regionaal karakter. De bijdrage van de client wordt gekoppeld aan de locatie, ongeacht de woon of verblijfplaats van een client.

Conform de door het Algemeen Bestuur vastgestelde verdeelsleutels op activiteiten niveau (inclusief aanpassing TOKIN en technische aanvulling, d.d. 22-12-2016), zijn de lasten in 2016 toegerekend via verdeelsleutels aan de GR.

Voor de balans geldt: voor de activa wordt de verkrijgings- of vervaardigingsprijs als waarderingsgrondslag toegepast. De passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De uitvoeringsorganisatie GGD Haaglanden is onderdeel van de gemeente Den Haag.

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) wordt verwezen naar de gemeente Den Haag, omdat het personeel dat werkt aan de regionale en lokale taken in dienst is van de gemeente Den Haag.

4.2 Toelichting op de programmarekening

Tabel 3 Begroting versus realisatie 2016 (x € 1.000)

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Afwijking t.o.v. begroting	Realisatie 2015
Lasten				
Personeel van derden	3.901	4.306	-405	3.610
Goederen en diensten	1.132	914	218	642
Decentrale overhead	286	392	-106	932
Centrale overhead	1.214	1.120	94	908
Totaal lasten	6.533	6.732	-199	6.092
Baten				
Inwonerbijdrage regionaal pakket	4.171	4.171	0	4.082
Tijdelijke bijdrage gemeenten	187	187	0	185
Gemeentelijke bijdrage in regionaal pakket o.b.v. prestaties	819	1.049	-230	853
Correctie baten 2015*	8	0	8	0
Opbrengst derden in regionaal pakket o.b.v. prestaties	773	882	-109	674
Gemeentelijke bijdrage in lokaal pakket o.b.v. prestaties	198	443	-245	258
Opbrengst derden in lokaal pakket o.b.v. prestaties	35	0	35	30
Totaal baten	6.191	6.732	-541	6.082
Totaal Resultaat	-342	0	-342	-10
Garantieregeling	342		342	
Saldo	0	0	0	-10

* Op aangeven van de accountant zijn voor de jaarrekening van 2015 een tweetal correcties uitgevoerd.

4.2.1 Realisatie 2016

Uit de realisatiecijfers blijkt dat de realisatie van de lasten over 2016, evenals 2014 en 2015, binnen de begroting blijft. Conform de door het Algemeen Bestuur vastgestelde verdeelsleutels op activiteiten niveau (inclusief aanpassing TOKIN en technische aanvulling, d.d. 22-12-2016), zijn de lasten in 2016 toegerekend via verdeelsleutels aan de GR.

De realisatie van sommige van de prestaties over 2016 blijft achter bij de begroting. Bovenstaand, in combinatie met het efficiënt inzetten van personeel voor andere werkzaamheden zorgen ervoor dat de lasten over 2016 onder het begrote kaderbedrag blijven (€ 199.000 voordeel). Voor een specificatie van de verschillen per programma wordt verwezen naar bijlagen II t/m V.

Het jaar sluit, wegens het in werking treden van de garantieregeling en de daadwerkelijke verrekening daarvan, met een resultaat van nul. De garantieregeling diende in werking te treden omdat de baten voor diverse P*Q producten lager uitvielen dan begroot, terwijl de lasten wel zijn gemaakt. Het resultaat voor in werking treding van de garantieregeling, bedraagt voor het regionale pakket € 113.725 nadelig en voor het lokale pakket € 228.424 nadelig (Zie paragraaf 4.2.7 Rapportage Regionaal, Lokaal en Garantie regeling).

4.2.2 Lasten: Het totaal van de lasten is € 199.000 lager dan begroot. Dit verschil ontstaat door de volgende oorzaken:

- o Een voordeel ad € 405.000 op personeelslasten. Het voordeel ontstaat wegens de inzet van regio personeel waarbij de lasten worden toegerekend buiten de GR

GGD Haaglanden. Voorbeelden van deze activiteiten zijn WMO toezicht, Jeugdgezondheidszorg en SMA onrendabele taken (leerlingenvervoer).

- o Een nadeel ad € 218.000 op overige goederen en diensten. Het nadeel ontstaat doordat toepassing van de verdeelsleutels heeft geresulteerd in een reëlere toerekening van de algemene lasten naar het deel van de Gemeenschappelijke regeling, waarbij er in vergelijking met 2015 dit jaar meer lasten zijn toegerekend aan de Gemeenschappelijke regeling. Om deze reëlere toerekening te toetsen heeft voor de verdeelsleutels op basis van P*Q een analyse en nacalculatie plaatsgevonden, zie 4.2.6. De verdere verdeling van lasten wordt getoond in Bijlages II t/m V.
- o Een klein nadeel op overhead (decentraal en centraal) van € 12.000.

4.2.3 Baten:

Het totaal van de baten is, vóór verrekening van de garantieregeling, € 542.000 lager dan begroot. Dit verschil ontstaat door de volgende oorzaken:

- o Er is sprake van een voorziene trend in de regio van minder afname van OGGZ-activiteiten, waardoor de baten lager zijn: vangnetmeldingen € 240.000, meldpuntmeldingen € 64.000 en Sociaal Medische Advisering € 172.000 lager.
- o Reizigersadvies en -vaccinatie: de baten van de regio blijven achter bij de begroting (€ 82.000 lager). Het product wordt op drie locaties binnen de regio Haaglanden aangeboden. Binnen die locaties is sinds de start van de nieuwe GGD (1-1-2014) een verschuiving naar meer consulten op de locatie Den Haag. De cliënten houden geen rekening met de gemeentelijke grenzen, kiezen voor de voor hen gemakkelijkste optie en maken gebruik van een GGD met een regionaal karakter.
- o De detachering van een 0,5 fte arts bij EMC liep af per 1 april 2015 en de 0,2 fte begeleiding van een arts in opleiding is ten einde. Een deel van deze gedeerde baten kunnen worden opgevangen door een incidentele extra boeking van verzekerde zorg baten uit 2015. Er blijft echter nog wel een nadelig saldo tussen de begroting en realisatie van de baten ad € 72.000.
- o Voor het onderdeel Tuberculosebestrijding ontstaat een incidenteel positief saldo op de baten ad € 127.000 wegens een incidentele extra boeking van verzekerde zorg baten uit 2015.
- o Saldo van overige afwijkingen: € 39.000 lagere baten, waaronder lagere baten bij toezicht kinderopvang en opleiding afdeling A&C GROP/OTO (ook lagere lasten).

4.2.4 Incidentele baten:

Overzicht van de werkelijke incidentele baten en lasten regiodeel - GR GGD Haaglanden (conform BBV artikel 28, lid c): bedragen x € 1.000

Incidentele baten			Incidentele lasten		
Omschrijving	Werkelijk	Geraamd	Omschrijving	Werkelijk	Geraamd
1. Jeugdimpuls RIVM	31	0	1. Jeugdimpuls RIVM	31	0
2. Garantieregeling GR GGD Haaglanden	342	0	2.	0	0
3.	0	0	3.	0	0
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	Algemene dekkingsmiddelen	0	0
Mutaties reserves	0	0	Mutaties reserves	0	0
Totaal	373	0	Totaal	31	0
Saldo	342	0	Saldo	0	0

4.2.5 Overige afwijkingen ten opzichte van de begroting groter dan 10%

Advies en Coördinatie: € 168.294 Voordeel (zie Bijlage II en III):

Het resultaat ontstaat enerzijds door personele inzet bij WMO Toezicht. Een deel van de personele lasten van de programma- manager en kwaliteitscoördinator zijn toegerekend aan WMO. De vacatureruimte die daarmee is ontstaan is vnog niet opgevuld. Anderszijds ontstaat het resultaat door lager dan begrote uitgaven van overige goederen en diensten.

Algemeen/breed GR GGD Haaglanden: € 385.908 Nadeel (zie Bijlage II en III):

Het 'nadelig resultaat' ontstaat wegens het feit dat de algemene lasten van de GGD Haaglanden verdeeld zijn over de 8 regiogemeenten en Den Haag. In 2015 waren hierover nog geen heldere afspraken gemaakt en heeft Den Haag een groot deel van de algemene lasten voor haar rekening genomen. In 2016 is dit als gevolg van het toepassen van de verdeelsleutels gecorrigeerd. Deze lasten zijn gepresenteerd binnen dit programma.

Gezondheidsbevordering: € 106.167 Voordeel (zie Bijlage II en III):

Het resultaat ontstaat wegens tijdelijke niet opgevulde vacatureruimte en een detachering van een GB functionaris bij de Jeugdgezondheidszorg.

Forensische geneeskunde: € 37.047 Voordeel (zie Bijlage II en III):

In 2016 zijn 29 procent meer lijkschouwingen (452 uitgevoerd, 350 beoogd) uitgevoerd dan begroot. Daarnaast heeft er een correctie van de baten uit 2015. De correctie baten 2015 is uitgevoerd op aangeven van de accountant in de jaarrekening 2015. Beide zaken leiden tot het voordelig resultaat.

OGGZ – Vangnetmeldingen: € 195.587 Nadeel (zie Bijlage II en III):

In 2016 zijn 344 meldingen afgehandeld, terwijl er 800 waren begroot. Nadere analyse leert dat deze daling een trend in de regio is geweest, die niet is meegenomen in de GR 2014, (2012: 933 meldingen, 2013: 628 meldingen, 2014: 349 meldingen, 2015: 309 meldingen), waardoor sprake is van structureel minder baten. Omdat de lokale wijkteams de resterende complexe cases niet kunnen aanpakken, neemt dit aantal meldingen toe, waardoor meer tijd nodig is. Het tarief is, hoewel de personele kosten hoger zijn, daar niet op afgestemd. Derhalve dalen de personele lasten niet evenredig met de afgenomen productie en dus baten.

Tuberculosebestrijding: € 124.168 Voordeel (zie Bijlage II en III):

Het resultaat ad € 124.168 ontstaat wegens een incidentele baat verzekerde zorg 2015 en structurele, maar nog niet dusdanig begroot, baat verzekerde zorg 2016.

Opmerking: Het doorvoeren van de reorganisatie betekende onder andere dat een aantal medewerkers moest worden herplaatst of niet langer in dienst kon blijven. Deze drukten in 2016 echter nog wel op het afdelingsbudget, waardoor de personele uitgaven in 2016 hoger waren dan begroot. Daarnaast heeft de afdeling investeringen moeten doen ergens de ontwikkeling van een nieuw landelijk automatiseringssysteem, ITBC. De vrijgevallen middelen bij de REC-vorming zorgen voor dekking van bovenstaande lasten.

Sociaal medische advisering: € 193.176 Nadeel (zie Bijlage IV en V):

In 2016 zijn 1.149 SMA-adviezen verstrekt; dit is 43 % minder dan begroot (heel 2016: 2.025). Nadere analyse leert dat dit een trend blijkt te zijn, die niet is meegenomen in de GR 2014, (2012: 1.058 aanvragen, 2013: 927 aanvragen, 2014: 1.343 aanvragen, 2015: 1.593 aanvragen), waardoor sprake is van structureel minder baten. Hoewel er

een nacalculatie van lasten heeft plaatsgevonden, waarbij de lasten zijn verdeeld conform de werkelijke productie (76% Den Haag en 24 % Regio), ontstaat er toch een negatief resultaat ad € 193.176.

OGGZ – meldpuntmeldingen: € 35.248 Nadeel (zie Bijlage IV en V):

In 2016 zijn 231 meldpuntmeldingen binnengekomen, terwijl er 800 waren begroot. Nadere analyse leert dat deze daling een trend in de regio is geweest (2014: 484 meldingen, 2015: 257 meldingen), waardoor sprake is van minder baten. Hoewel het aantal meldpuntmeldingen dat is binnengekomen lager is dan begroot zijn de, vooral cliëntmanagers nog wel in dienst en voeren andere werkzaamheden uit (alternatieve inzet van een cliëntmanagers in Leidschendam – Voorburg en Wassenaar). Bovenstaande leidt er toe dat de personele lasten niet evenredig dalen met de afgenomen productie en dus baten. Derhalve ontstaat een nadelig resultaat ad € 35.248.

4.2.6 Analyse Verdeelsleutels:

Conform de passage uit het document "Verdeelsleutels op activiteiten niveau": "Mocht gaandeweg het jaar blijken dat deze substantieel afwijkt (d.w.z. meer dan 10 %) dan is bijstelling van deze sleutel aan de orde, onverlet de genoemde garantieafspraken.", in voor de verdeelsleutels op basis van P*Q een analyse gedaan.

De verdeelsleutels in kwestie zijn; Forensische geneeskunde, Sociaal Medische Advisering en Reizigersadviesing en vaccinatiecentrum

Uit de cijfers blijkt dat de werkelijke productie voor alle activiteiten afwijkt van de verdeelsleutels. De afwijking van het onderdeel SMA bedraagt (afgerond) 10%. Conform "Verdeelsleutels op activiteiten niveau" zou het volgens de letter van de afspraak niet aan de orde zijn om een nacalculatie toe te passen. In de geest van de afspraak is voor het onderdeel Sociaal Medische Advisering toch een nacalculatie toegepast, waarbij de lasten zijn verdeeld conform de werkelijke productie (76% Den Haag en 24 % Regio).

Analyse verdeelsleutels P*Q

Product	Verdeelsleutel		Werkelijk		Verschil
	Den Haag	Regio	Den Haag	Regio	
FG	54%	46%	59%	41%	5%
SMA	66%	34%	76%	24%	10%
RAVC	67%	33%	70%	30%	3%

4.2.7 Rapportage Regionaal, Lokaal en Garantie regeling:

Tabel 5 Regionale pakket (x € 1.000)*

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Afwijking t.o.v. begroting	Realisatie 2015
Personeel van derden	3.582	3.942	-360	3.305
Goederen en diensten	1.061	903	158	606
Decentrale overhead	246	337	-91	841
Centrale overhead	1.063	987	76	833
Totale lasten	5.952	6.169	-217	5.585
Inwonerbijdrage	4.051	4.051	0	3.951
Tijdelijke bijdrage gemeenten	187	187	0	185
Gemeentelijke bijdrage o.b.v. prestaties	827	1.049	-222	853
Opbrengst derden o.b.v. prestaties	773	882	-109	674
Totale baten	5.838	6.169	-331	5.663
Saldo	-114	0	-114	78
Garantieregeling	114		114	
Saldo	0	0	0	78

* Regionale pakket omvat alle programma's exclusief de onderdelen: Sociaal medische advisering, CCP: meldpuntmeldingen, Gezondheid & Sport Zoetermeer en Jeugdimpuls RIVM

Tabel 6 Lokale pakket (x € 1.000)**

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Afwijking t.o.v. begroting	Realisatie 2015
Personeel van derden	319	364	-45	305
Goederen en diensten	71	11	60	36
Decentrale overhead	40	55	-15	91
Centrale overhead	151	133	18	75
Totale lasten	581	563	18	507
Inwonerbijdrage	120	120	0	131
Gemeentelijke bijdrage o.b.v. prestaties	198	443	-245	258
Opbrengst derden o.b.v. prestaties	35	0	35	30
Totale baten	353	563	-210	419
Saldo	-228	0	-228	-88
Garantieregeling	228		228	
Saldo	0	0	0	-88

** Lokale pakket bevat enkel Programma Openbare Geestelijke Gezondheidszorg: Sociaal medische advisering, CCP: meldpuntmeldingen en Programma Gezondheidsbevordering; Gezondheid & Sport Zoetermeer en Jeugdimpuls RIVM

Let op: conform artikel 4 lid 1 van de Gemeenschappelijke regeling voert de GGD bij of krachtens de WPG aan de GGD opgedragen, bij of krachtens een andere wet aan GGD opgedragen en door het Algemeen bestuur besloten taken uit. De dekking van deze taken vindt plaats conform de vastgestelde begroting. De GGD rekent, in lijn met voorgaande jaren, een deel van de inwonersbijdrage toe aan overhead lasten in het lokale pakket.

Resultaat regionaal pakket:

Het nadelig resultaat ad € 113.725 ontstaat wegens de achterblijvende productie van OGGZ-activiteiten.

Resultaat lokaal pakket:

Het nadelig resultaat ad € 228.424 ontstaat volledig wegens de achterblijvende productie van OGGZ-activiteiten.

Overeenkomstig het besluit van het Algemeen Bestuur d.d. 8 april 2015 wordt een resultaat van meer dan 1% voor zowel het regionale als lokale deel van de begroting van de gemeenschappelijke regeling verrekend met de deelnemende regiogemeenten. Zoals reeds in de Financiële halfjaarrapportage 2016, mondeling en tevens in de Advies Commissie gemeld, zal gelet op de omvang van het resultaat van de Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst Haaglanden 2016 (€-342.150 ¹) de garantieregeling in werking treden.

Garantieregeling regionaal pakket:

Het resultaat van het regionale pakket bedraagt € -113.725. De toerekening van dit nadelig resultaat dient plaats te vinden op basis van het percentage inwoners per regiogemeente.

Garantieregeling lokaal pakket:

Het resultaat van het lokale pakket bedraagt € -228.424. De toerekening van dit nadelig resultaat dient plaats te vinden op basis van ieders P*Q (productie) aandeel. De uitwerking van de garantieregeling regionaal en lokaal pakket leidt tot de verdeling zoals gepresenteerd in onderstaande tabel (voor de volledige toelichting zie Bijlage IV).

Gemeente	Garantiestelling regionaal pakket			Garantiestelling lokaal pakket			Te verrekenen		
	Toerekening nadelig resultaat regionaal pakket o.b.v. inwoners 1-1-'15 (CBS 6-2-'15)		Bijdrage in nadelig resultaat regionaal pakket x € 1.000	Baten lokaal pakket x € 1.000			Toerekening nadelig resultaat lokaal pakket o.b.v. ieders aandeel in kolom verschil	Bijdrage in nadelig resultaat lokaal pakket x € 1.000	Totaal bij te betalen (+) of terug te ontvangen (-) x € 1.000
				Begroot	Realisatie	Verschil			
Delft	101.101	18,47%	21	43	9	34	14,22%	32	53
L'dam-Voorburg	73.952	13,51%	15	48	19	29	11,82%	27	42
Midden-Delfland	18.708	3,42%	4	17	2	15	6,24%	14	18
Pijnacker-Nootdorp	51.212	9,36%	11	5	10	-5	0,00%	-	11
Rijswijk	48.208	8,81%	10	51	14	37	15,23%	35	45
Wassenaar	25.784	4,71%	5	34	8	26	10,46%	24	29
Westland	104.275	19,05%	22	6	31	-25	0,00%	-	22
Zoetermeer	124.024	22,66%	26	207	105	102	42,03%	96	122
Derden				32	35	-3			-
	547.264	100,00%	114	443	233	210	100,00%	228	342

excl. BTW

¹ Realisatie lasten: € 6.532.901 (binnen begroting)
Realisatie baten: € 6.182.363 (binnen begroting)
Correctie baten 2015 : € 8.388
Saldo realisatie: -€ 342.150 (garantieregeling)

5. BALANS GR GGD HAAGLANDEN PER 31 DECEMBER 2016

Tabel 7 balans na resultaatverdeling GR GGD Haaglanden*

ACTIVA	31-dec-2016	31-dec-2015	PASSIVA	31-dec-2016	31-dec-2015
	€	€		€	€
Vaste Activa			Vlottende Passiva		
Ijzere voorraad	21.341	p.m.	Rekening-courant met gemeente Den Haag	681.143	525.436
Vlottende Activa			Crediteuren	74.708	9.101
Debiteuren publiek-rechtelijke lichamen	241.095	536.159	Overlopende passiva	48.314	103.187
Overige debiteuren	44.031	77.841			
Vordering op gem. Den Haag **)		10.287			
Vordering op regiogemeenten	342.149				
Overlopende activa	155.549	13.437			
	782.824	637.724			
TOTAAL ACTIVA	804.166	637.724	TOTAAL PASSIVA	804.166	637.724

*) Bij de onderhandelingen over de regionalisatie is afgesproken dat een deel (€ 50.000,- jaarlijks + indexatie) van de tijdelijke bijdrage van de gemeenten voor de periode 2014 tot en met 2017 gereserveerd zou worden. Conform afspraak is dit bedrag gereserveerd bij de gemeente Den Haag, vandaar dat dit bedrag niet in deze balans wordt gepresenteerd.

**) Betreft het resultaat na bestemming 2015 (verlies). In het Financieel Statuut artikel 7 is bepaald dat voor- en nadelen van de reguliere exploitatie ten gunste of ten laste van de gemeente Den Haag komen. Hierover hoeft dus geen apart besluit meer te worden genomen door het Algemeen Bestuur.

5.1 Toelichting op de balans

Activa

Voorraad € 21.341

Betreft de minimale/noodzakelijke voorraad vaccinaties die altijd aanwezig is. In tegenstelling tot 2015 is er een saldo opgenomen op de balans. De voorraadstanden Den Haag, Delft en Zoetermeer per 31-12-2016 zijn vermenigvuldigd met de inkoopprijs van de vaccins en omgerekend naar een voorraadwaarde. Aangezien de aanschafwaarde van de vaccinaties is verdeeld met behulp van verdeelsleutels, is de waarde van de voorraad eveneens conform deze verdeelsleutels verdeeld over Den Haag en de GR balans.

Debiteuren² publiekrechtelijke lichamen € 241.095

Betreft de, per 31-12-2016, nog verschuldige bijdragen van regiogemeenten aan de GR voor met name het uitvoeren van P x Q activiteiten (Forensische Geneeskunde, Sociaal Medische Advisering en Meldpunt- en Vangnetmeldingen).

Overige debiteuren € 44.031

Betreft de, per 31-12-2016, vorderingen voor geleverde prestaties aan niet publiekrechtelijke lichamen.

² Reeds gefactureerd

Vordering op regiogemeenten € 342.149

Betreft de vordering op de regiogemeenten wegens de nacalculatie garantieregeling regionaal- en lokaal pakket. Voor een uitgebreide toelichting zie bijlage IV.

Overlopende activa € 155.549

Betreft de, "nog te factureren", verschuldigde bijdragen van regiogemeenten aan de GR betreffende december 2016 van diverse producten die worden afgerekend met op basis van P x Q.

Passiva

Rekening-courant met gemeente Den Haag € 681.143

Betreft de voorfinanciering van de diverse nog openstaande activa posten.

Crediteuren € 74.708

Betreft de, per 31-12-2016, nog openstaande/te voldoene crediteuren facturen.

Overlopende passiva € 48.314

Betreft de, per 31-12-2016, "vooruitontvangen bedragen" betreffende de subsidies Jeugdimпульs RIVM en Project Voeding Sport & Bewegen/Gezonde scholen.

5.2 RISICOPARAGRAAF

Conform het Financieel Statuut artikel 6 gaan we hieronder in op de risico's die de uitvoeringsorganisatie GGD Haaglanden loopt voor de uitvoering van het takenpakket en de maatregelen die worden of al zijn getroffen om deze risico's te beperken.

- De gerealiseerde productie in 2014, 2015 en 2016 voor met name SMA, vangnetmeldingen en meldpuntmeldingen blijft, zoals voorzien, achter bij de begrote aantallen zoals die van GGD ZHW zijn overgenomen. Het aantal aanmeldingen vanuit de regiogemeenten blijkt lager dan begroot. Dit lijkt een trend te zijn die in de regio al enkele jaren geleden was ingezet. De structureel overgenomen formatie is daarmee op de (te) hoge aantallen gebaseerd gebleken. De GGD Haaglanden kijkt uiteraard naar mogelijkheden voor alternatieve inzet van deze formatie.

Overeenkomstig het besluit van het Algemeen Bestuur d.d. 8 april 2015 wordt, in de jaren 2015 – 2017, een resultaat van meer dan 1% voor zowel het regionale als lokale deel van de begroting van de gemeenschappelijke regeling verrekend met de deelnemende regiogemeenten. Na deze periode vervalt de garantieregeling. Het risico dat daarbij ontstaat zal in de besprekingen voor de nieuwe GR-periode worden meegenomen.

